

Syksyllä puutarhaan valmistellaan uusi kevät

Fiksu varmistaa lämmitys-
järjestelmän kunnon ajoissa

6

Lajittelu tavaksi muuallakin
kuin kotioiloissa

14



KOTKAN KIINTEISTÖPALVELU OY



VIETÄ RENTO VAPAAPÄIVÄ - ME HOIDAMME PUUTARHATYÖT PUOLESTASI!

*Siistimme tilauksesta pihasi kuntoon: leikkaamme aidat, pensaat ja puut
ja istutamme nurmikon ja pensasaidat.*

*Haluatko puuhailla mieluummin itse? Meiltä saat myös vaihtolavapalvelut
esim. oksille, lehdlle ja turhalle tavaralle.*

Muista
hyödyntää
kotitalous-
vähennys!

Ota yhteyttä asiakaspalveluumme puh. 05 215 003 tai tuotanto@kotkankiinteistopalvelu.com
www.kotkankiinteistopalvelu.com



PUTKIMIES KOTKASSA - LVI-HUOLLOT JA -ASENNUKSET JL TALOTEKNIIKALTA

- » LVI-huoltotyöt
- » Lämmitysjärjestelmät
- » Ilmalämpöpumput
- » Linjasaneeraus

TAVOITAT MEIDÄT NOPEITEN SOITTAMALLA

Jarno 041 314 8400 **Jonas 045 679 6595**

JL TALOTEKNIikka
LVI ASENNUKSET JA HUOLLOT

info@jl-talotekniikka.fi
www.jl-talotekniikka.fi



VARI® LASITERASSIT

Lasiterassi tuo mukavasti lisätilaa ja viihtyvyyttä keväästä myöhäiseen syksyyn tai läpi vuoden, kun valitset talviterassin. Se on myös investointi, joka lisää kiinteistösi arvoa.

Haaveena lasiterassi?

Kestävät kotimaiset Vari® lasiterassit suunnitellaan ja valmistetaan aina yksilöllisesti mittojen mukaan erilaisiin kohteisiin toimiviksi. Ota yhteyttä, suunnitellaan yhdessä!

PYYDÄ MAKSUTON TARJOUS!

AAA®
KORKEIN LUOTTOLUOKITUS
© Dun & Bradstreet 2025

lasivuorimaa.fi

Palveluksessanne osaava ja luotettava asiantuntija

LASIVUORIMAA
IKKUNATEHDAS

MYynti - SUUNNITTELU - VALMISTUS - ASENNUS

Oletko jo tutustunut? omakotilehdet.fi



Omakoti

OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI

PAIKALLINEN TÄYDEN PALVELUN BETONIALAN YRITYS

BETONI-, PUMPPAUS JA BETONILATTIATYÖT

sekä tarvittaessa alan ammattitaitoiset työmiehet



NR-URAKOINTI.FI

Kuljetuspumppu 31m/6m³
Pystysaumapumppu
Pienkuormainvuokraus
Ruiskubetonointi
Tasotepumppaus

**BETONIA
VUODESTA
1984**

0400 254 500
sami.rautiainen@nr-urakointi.fi
nr-urakointi.fi

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2025	vko	12
Nro 2/2025	vko	22
Nro 3/2025	vko	37
Nro 4/2025	vko	48

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 10 000 kpl

Pientalot Haminan, Kotkan, Miehikkälän, Pyhtään ja Vironlahden taajamissa.

Kustantaja
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.nexme.fi

Julkaisija
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti
Nexus Median toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.



Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Lämmitysjärjestelmien ylläpito
- 9 Tunnelmallinen syyspiha
- 12 Kotitalkkaripalvelut
- 14 Omakotiasukkaan jätahuolto
- 16 Talon lisäeristäminen
- 18 LVI- ja sähkötyöt keittiöremontissa
- 20 Autonhuolto talvikaudeksi
- 22 Ajanviete



Petri Kaukonen
Päätoimittaja

”Laitetaan listalle.”

Uudenkarheassa omakotitalossa asuja pääsee asumises-
saan vielä helpolla. Vähänkin vanhemman talon omista-
ja kuitenkin tietää, miten omakotiasujan työlista tuppaa
elämään – ja venymään. Kun yksi korjaus- tai ylläpitotarve
ilmoittaa itsestään ja sen saa hoidettua alta pois, pian sen
seuraksi löytyykin liuta muita.

Monesti käy niin, että mielessä pyöritelty työlista jääkin vain
nimenomaan ajatuksen tasolle – ”Hoidan tuon kunhan jou-
dan” -asteelle. Asiat eivät odotellessa kuitenkaan korjaudu
itsestään. Mikä siis neuvoksi?

Kun aiheesta keskustelee rakennusalan ammattilaisten
kanssa, yksi asia korostuu jatkuvasti: systemaattisuus. Moni
alalla peräänkuuluttaa talon huoltokirjan laatimista, ja rin-
nastaa omakotitalon ylläpidon auton ylläpitoon – sen mää-
räaikaishuollot kun osataan jo tehdä ajallaan aivan rutiinilla.

Kun asiat ovat valmiiksi paperilla, ne on huomattavasti hel-
pompia ottaa myös työn alle. Silloin on myös helpompi hah-
mottaa, mitkä asiat ovat kiireellisempiä kuin toiset. Omako-
titalon ylläpidossa kun työ ei tekemällä lopu, joten kaikkea ei
kannata yrittää hoitaa yhdellä kertaa.

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

Kymen  Vesi Oy

Turvallista vedenjakelua ja jätevedenkäsittelyä
Kotkassa, Pyhtäällä ja eteläisessä Kouvolassa

www.kymenvesi.fi


KOTKAN
PIKA - PESU

PESULAPALVELUT VUODESTA 1964
kodintekstiilien, mattojen ja vaatteiden pesut

www.kotkanpikapesu.fi

» LYHYESTI

Ratkaisu kodinkonehuoltajapulaan – uuden pilottikoulutuksen tavoitteena lyhentää kodinkoneiden huoltojonoja ja tukea kiertotaloutta Suomessa

Suomessa kodinkonehuoltajien vähäisestä määrästä on muodostunut haaste, totesi Elektрониikka- ja kodinkonekaupan yhdistys ETKO ry tiedotteessaan kesäkuussa.

Kodinkonehuoltajien koulutusta ei ole järjestetty yli kymmeneen vuoteen, mikä on johtanut yhdistyksen mukaan merkittävään osaajapulaan. Tilanne on kriittinen, sillä Suomessa myydään vuosittain pitkälti yli miljoona isoa kodinkonetta, ja huoltojonot ovat jo nyt pitkiä. Lisäksi nykyiset kodinkonehuoltajat ovat keskimäärin ikääntyneitä, ja huoltopalvelut ovat keskittyneet suurempiin kaupunkeihin – harvaan asutuilla seuduilla korjausta ei ole välttämättä saatavilla lainkaan.

Huoltojonot ovat pitkiä, ja tulevaisuudessa kodinkonehuoltajien tarve tulee vain kasvamaan, sillä kiertotalous on EU:n kärkihankkeita. Right to Repair -direktiivin tavoitteena on pidentää tuotteiden käyttöikää ja vähentää sähkö- ja elektroniikkajätettä korjaamalla laitteita.

Elektroniikka- ja kodinkonekaupan yhdistys ETKO ry, Suomen Kodinkonehuoltojen Liitto SKHL ja Vantaan ammattiopisto Varia ovat yhdessä ratkaisemassa Suomen osalta EU:n laajuista haastetta ja vaikuttamassa ratkaisun löytämiseen. Organisaatiot ovat yhteistyössä

suunnitelleet kodinkonehuoltajien koulutusohjelman, jonka on tarkoitus lisätä kodinkonehuoltamisen ammattilaisia Suomessa.

Koulutuspilotti toteutetaan yhteistyössä alan yritysten kanssa: mukana ovat Miele, Electrolux, BSH (Bosch-Siemens) ja Samsung. Yhteistyömalli takaa, että koulutuksen sisältö vastaa suoraan alan todellisia tarpeita ja antaa opiskelijoille parhaat mahdolliset valmiudet työelämään. Pilottikoulutus alkaa syksyllä 2025.

Koulutusohjelma ja sillä tavoiteltava ammatiosaaminen ovat merkittäviä askeleita kohti kestävämpiä kulutustottumuksia. Koulutusohjelma tukee EU:n tavoitteita ja parantaa suomalaisten arkea kodinkoneiden kunnostettavuuden kautta. Lisäksi koulutus tarjoaa valmistuneille suoran väylän työllistyä huoltoalan yrityksiin.

– Tarve kodinkonehuoltajien ammatilliselle koulutukselle on todellinen – kodinkonehuoltajien osaajapula vaikuttaa negatiivisesti suomalaisten arkeen, sillä toimivat kodinkoneet ovat arjen sujuvuuden kulmakivi. ETKO, SKHL ja Varia haluavat varmistaa, että suomalaisilla on jatkossakin mahdollisuus laadukkaisiin ja oikea-aikaisiin kodinkonehuoltopalveluihin, kertoo **Taina Luukkainen**, ETKO ry:n toimitusjohtaja.

Freepik



Tukes selvittää pihasaunapakettien turvallisuutta valvontahankkeessa

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) ilmoitti kesällä käynnistävänsä valvontahankkeen, jossa tarkastellaan markkinoille saatettavien pihasaunojen turvallisuutta. Erytystä huomiota hankkeessa kiinnitetään alle 30 m² kokosiin pihasaunoihin, jotka on uuden rakentamislain mukaisesti vapautettu rakentamislupasta. Tukesille tulleiden ilmoitusten perusteella joissakin valmiina myytävissä pihasaunoissa on puutteita, jotka aiheuttavat paloriskin. Tukes selvittää pihasaunojen paloriskien lisäksi muun muassa kantavien rakenteiden vaatimustenmukaisuutta.

– Vaikka rakentamislupaa ei alle 30 m² rakennuksille tarvita, rakentamiseen liittyviä määräyksiä on kuitenkin noudatettava aivan kuten ennenkin. Kiinteistön rakennusoikeuden ylittäminen ei ole sallittua, ja myös muita kaavamääräyksiä sekä etäisyyksiä naapurikiinteistöihin ja niiden rakennuksiin on noudatettava. Lisäksi rakentamismääräykset, kuten paloturvallisuus

ja jätevesivaatimukset, velvoittavat edelleenkin rakentajaa, sanoo ylitarkastaja **Petri Kulmala**.

Saunapakettien pitää olla turvallisia ja vaatimustenmukaisia

– Pihasaunapakettien on täytettävä rakentamislain mukaisesti rakennuksia koskevat olennaiset tekniset vaatimukset. Tällaisia ovat muun muassa paloturvallisuus, kantavien rakenteiden lujuus ja vakaus sekä käyttöturvallisuus. Esimerkiksi kantavat puurakenteet tulee mitoittaa kestäämään rakennuspaikan lumi- ja tuulikuormat, Kulmala kertoo.

Rakentamislain uudistus ei myöskään ole vapauttanut sähkötyötä ”jokamiehenomaisuudella” tehtäväksi, vaan sähkötyö vaatii tekijäksi edelleen sähköalan ammattilaisen.

Tukesin valvontahankkeen tavoitteena on varmistaa, että markkinoille saatettavat pihasaunat ovat turvallisia käyttää. Tukes voi tarvitta-

essa ryhtyä toimenpiteisiin turvallisuudeltaan puutteellisten tuotteiden myynnin rajoittamiseksi tai niiden poistamiseksi markkinoilta.

Varmista, että tulisijassa ja savupiipussa on CE-merkintä

Tulisijan ja savupiipun asennuksessa tulee huomioida, että tuotteet ovat CE-merkittyjä, savupiippu ja tulisija ovat yhteensopivia ja niiden suojaetäisyydet täyttyvät.

Tukesin tietoon on tullut tapauksia, joissa asiakas on ostanut valmiin saunapakettin ja vahinkotilanteessa on käynyt ilmi, että tulisijan, yhdysputken tai savupiipun suojaetäisyydet eivät ole täyttäneet valmistajan määrittämiä etäisyyksiä. Paloturvallisuusriskinä voi olla myös se, ettei savupiipun korkeus täytä kansallisia vaatimuksia, eikä savupiipun katto- tai seinäpäivientä ole toteutettu valmistajan ohjeiden mukaisesti.

Mukavuudet kesämökille – näin onnistut kylpyhuoneen ja vesi-WC:n rakentamisessa

Yhä useampi suomalainen kaipaa mökillään WC:ltä ja kylpyhuoneelta samaa mukavuutta, mihin on kaupungissa tottunut. Asiointi pikkulassa pimeässä tai sateessa ei ole sellaista.

Kylpyhuoneratkaisuihin erikoistunut Geberit käsitteli kesällä tiedotteessaan sitä, mitä vesi-WC:n ja kylpyhuoneen rakentaminen mökille edellyttää. Ennen töihin ryhtymistä on hyvä selvittää monia niin käytännön tekemiseen kuin rakennuslupiin liittyviä asioita.

Ensimmäinen askel on selvittää, tarvitseeko suunniteltu rakennustyö luvan. Useimmiten kylpyhuoneen tai WC:n rakentaminen vaatii sellaisen, varsinkin jos hankkeeseen liittyy vesijohto- ja viemäroinitöitä tai rakennuksen laajentaminen. Lupa haetaan kunnan rakennusvalvonnasta, ja siihen tarvitaan yleensä avuksi pätevä rakennussuunnittelija.

Lisäksi mikäli mökillä ei ole aiemmin ollut vesihuoltoa, tarvitaan usein myös suunnitelma jätevesijärjestelmästä ja mahdollisesti ympäristöviranomaisen hyväksyntä.

Vesihuolto – mistä vesi tulee ja mihin se menee?

Geberit muistutti WC:n ja kylpyhuoneen vaativan luotettavan veden saannin ja tehokkaan jätevesien käsittelyn. Helpoin tilanne on taajamien lähellä sijaitsevilla kesäasunnoissa, jotka voivat liittyä kunnalliseen vedenjakeluverkkoon. Toisaalta mitä kauempana mökki sijaitsee kunnallisesta runkoverkosta tai osuuskunnan päälinjasta, sitä kalliimmaksi liittyminen tulee.

Ennen päätöstä kannattaa pyytää tarjous paikalliselta vesilaitokselta tai osuuskunnalta, sillä kustannukset voivat vaihdella jopa naapuritonttien välillä. Myös vaihtoehtoja, kuten omaa porakaivoa

ja harmaavesisuodatinta kannattaa vertailla, jos kunnallinen liitymä osoittautuu liian kalliiksi.

Jätevedet jaetaan harmaisiin vesiin, joita ovat tiski- ja pesuvedet, sekä WC:n mustiin vesiin, jotka vaativat tehokkaampaa puhdistamista. Jos mökiltä on kohtuullisen etäisyyden sisällä yhteys kunnalliseen viemäriverkostoon, mustat jätevedet tulee yleensä ohjata sinne. Muussa tapauksessa mökille pitää rakentaa saostuskaivo tai pienpuhdistamo. Harmaille vesille riittää, että ne suodatetaan ennen maahan imeyttämistä.

Talotekniikka – vettä säästävä WC-istuin on fiksu valinta kesäkotiin

Kylpyhuone vaatii kunnollisen vedenieristyksen, lattiakaadon, ilmanvaihdon ja lämmityksen – aivan kuten kaupungissakin. Mökkiolosuhteissa näiden toteuttaminen

vaatii kuitenkin enemmän suunnittelua. Lattiamateriaalin valinnassa on tärkeää suosia kosteuden ja kulutuksen kestäviä ratkaisuja. Vesiputket ja viemärit tulee asentaa niin, etteivät ne jäädy talvella – tai vaihtoehtoisesti ne pitää pystyä tyhjentämään talvikaudeksi.

Jos vesijärjestelmät pitää tyhjentää talven ajaksi, kannattaa tämä huomioida jo kalusteita valitessa.

– Vesilukkoihin pitää päästä kätevästi käsiksi, ja ne pitää olla helposti irrotettavissa, muistuttaa Geberitin tuotepäällikkö **Marko Polvi**. Myös vettä säästävät huuhtelutekniikat ovat kesäasunnoilla arvoisaan, etenkin jos mökki sijaitsee kunnallisen jätevesijärjestelmien ulkopuolella ja ylimääräisiä likavesiä ei kaivata.

– Kun jätevedet kerätään umpisäiliöihin, kannattaa tietenkin suosia tekniikoita, jotka säästävät vettä, Polvi sanoo.

Rakentamisessa orastavaa elpymistä – uhkaako kansallinen regulaatio hidastaa alan toipumista entisestään?

Puutuoteteollisuus ry ilmaisi kesäkuussa huolensa siitä, että lausunnoilla olevat rakennusten energiatehokkuusasetukset nostaisivat esityksessä muodossa merkittävästi niin uudis- kuin korjausrakentamisen kustannuksia ja hidastaisivat näin alan toipumista.

– Yksittäisten rakennevaatimusten korostaminen lausuntoluonnoksessa rajoittaa teknologianeutraalia lähestymistapaa ja ohjaa suunnittelua pois resurssiviisaasta ja ilmastokestävästä kokonaisratkaisusta. Rakennusten energiatehokkuutta tulee tarkastella kokonaisenergiankulutuksen ja ilmastovaikutusten näkökulmasta – ei yksittäisten U-arvojen perusteella, toteaa Puutuoteteollisuuden toimitusjohtaja **Matti Mikkola**.

Puutuoteteollisuus on huolissaan regulaation vaikutuksesta orastavaan rakentamisen kasvun.

– Asetusluonnos sisältää perusteltuja tavoitteita energiatehokkuuden lisäämiseksi, mutta sen soveltamisessa on tärkeää säilyttää rakentamisen tekninen ja taloudellinen realismi sekä tu-

kea vähähiilisten ratkaisujen, kuten puurakentamisen, kehitystä ja kilpailukykyä, Mikkola jatkaa.

Suhdannetilanne tarjoaa mahdollisuuden, mutta epävarmuudet varjostavat näkymiä

Forecon Oy:n mukaan asuntoaloitusten määrä (vuosisumma) on tällä hetkellä noin 18 500 asuntoa, jossa on tuhannen asunnon nousu vuodenvaihteeseen verrattuna. Aloitusten pinessä virkistymisessä on suuria alueellisia eroja – erityisesti Turun ja Tampereen seutu erottuvat kasvun vetureina. Uusien ja vanhojen asuntojen suuri hintaero hidastaa kuitenkin edelleen uusia aloituksia monilla alueilla.

Muun kuin asuntorakentamisen kehitys näyttää huolestuttavalta – aloitusten määrä laski noin neljänneksellä, vaikka vielä alkuvuodesta arvioitiin merkittävää 10 % kasvua.

Puurakentamisen osuus talonrakentamisessa on pysynyt reilussa neljänneksessä viime vuosina, mikä osoittaa materiaalin kysynnän vakauden. Puukerrostalojen markkinaosuus on kään-

tynyt hienoiseen nousuun vaikean viime vuoden jälkeen. Omakotitaloista jopa yli 90 % toteutetaan puurakenteisina. Toimitilapuolella julkisten puurakennusten osuus on kasvanut samalla kun liike- ja toimistorakennusten osuus on laskenut.

Kustannuskehitys tukee rakentamista – ainakin toistaiseksi. Vaikka yksittäisten materiaalien hinnat ovat nousseet, tarjoushintaindeksi on laskenut yli 10 % vuoden 2023 huipulta. Tämä luo tilaajille mahdollisuuden edistää toteutuskelpoisia hankkeita suhdanteen ollessa rakentajalle suotuisa.

Rakentaminen onkin Puutuoteteollisuus ry:n mukaan toipumassa, mutta herkässä vaiheessa. Vaikka tarjoushinnat ovat laskussa ja asuntorakentamisessa näkyy orastavaa elpymistä, esitetyt energiatehokkuusvaatimukset (EPBD) uhkaavat nostaa kustannuksia ja jarruttaa kehitystä. Uusien säädösten pelätään ohjaavan ratkaisuihin, jotka voivat lisätä rakentamisen päästöjä, heikentää teknologista valinnanvapautta ja hidastaa koko alan elpymistä – erityisesti silloin, kun markkinat näyttäisivät valmiilta nousuun.



Kaikki lämpöpumput tarvitsevat sekä kiinteistön omistajan toimenpiteitä että aika ajoin ammattilaisen huoltoa.

Teksti: Ulla Sirén

Turvallista lämpöä omaan kotiin

Olipa käytössä sitten mikä tahansa lämmitysjärjestelmä, fiksu omakotiasuja varmistaa talonsa lämmityksen kunnon hyvissä ajoin ennen lämmityskauden alkua. Huoltoa kun voi olla vaikeampi saada alan kiireimpään sesonkiaikaan – ainakaan nopeasti.

**NUOHOUSPALVELU
KANGASKOLKKA
0400 954 468**

Lämmitysjärjestelmän syyshuolto kuuluu asiaan, kun omakotitaloa valmistellaan pitkää talvea varten. Eri lämmitysjärjestelmät vaativat erilaista huoltoa ja huomiota; esimerkiksi erilaiset lämpöpumput pitää huoltaa ja puhdistaa säännöllisesti, kun taas sähkölämmitys on käytännössä huoltovapaa järjestelmä. Kodin lämpö pysyy kaikissa tapauksessa turvallisena, kun laitteet on puhdistettu ja säädetty oikein alkavaa kylmää kautta ajatellen.

Syksy on lämmitysjärjestelmien asentajien ja huoltajien kiireisintä aikaa, joten on hyvä tarkistaa kodin järjestelmän toiminta ja tarvittaessa varata huolto ajoissa.

Helpot ja huoltovapaat

Kaukolämpö on paikallisesti tuotettua lämpöenergiaa, jonka hinta pysyy melko vakaana, koska se ei ole riippuvaista kansallisesta tai kansainvälisestä energiantuotannosta. Toisaalta liittymis- ja käyttömaksut voivat olla korkeat suhteessa muiden lämmitysmuotojen hintoihin. Mikäli kaukolämpöverkkoon liittyminen on mahdollista, se on omakotiasujalle suhteellisen helppo ratkaisu. Kaukolämpö on palvelu, jonka ylläpito, korjaukset ja ylipäättään kaikki huolehtiminen järjestelmän toimimisesta ovat palveluntuotta-

jan vastuulla. Kodissa olevien lämmönjakolaitteiden huollosta ei ole paljon vaivaa, ja ne ovat lisäksi pitkäikäisiä. Jos laitteet pidetään koko ajan kunnossa, yksien ja samojen käyttöaika on yli 20 vuotta.

– Kaukolämpö on kohtalaisen vähähuoltonen, sanoo liiketoiminta-johtaja **Tomi Hautakoski**.

Kiinteistön omistaja on itse vastuussa kiinteistössä olevasta laitteiston kunnosta, ja jotkut energia-yhtiöt tekevät siitä asiakkaan kanssa jopa sopimuksen, jossa veloitte määritellään. Hautakoski muistuttaa, että laitteiston kuntoa pitää seurata tarkkailemalla, että siitä ei esimerkiksi kuulu ylimääräisiä ääniä. Lämmityspiirin sihti pitää puhdistaa vuosittain, kuten kaikissa vesikiertoon perustuvissa lämmitysjärjestelmissä.

– Huoltovapain lämmitysjärjestelmä on ilman muuta sähkö, Hautakoski toteaa.

Sähkölämmitystä ei voi huoltaa itse, eikä se sinänsä tarvitse huoltoa. Oli käytössä sitten suora tai varaava sähkö, lattia-, katto- tai jokin muu lämmitys, ainoa asia, jonka omistaja voi tehdä, on katsoa, että laitteet ja termostaatit ovat ehjiä. Termostaattien säätö on toki hyvä tarkistaa ennen lämmityskauden alkua, ja varmistua, että märkätiloissa lämmitys on päällä kesän jälkeen.

Suosittu ilmalämpöpumput

Erilaiset pumpuilla toimivat lämmitysjärjestelmät perustuvat lämpöenergian siirtoon ilmasta tai maan sisältä. Niiden vahva etu on, että ne tuottavat päästötöntä lähienergiaa koko kiinteistön lämmitykseen tai hybridilämmityksen yhtenä osana. Kiinteistön omistajalta ne vaativat jonkin verran huoltotöitä ja lisäksi ammattilaisen tekemiä tarkistuksia.

Suosittu energiatehokas ilmalämpöpumppu eli ilma-ilmalämpöpumppu ei yksinään riitä lämmitämään omakotitaloa Suomen olosuhteissa, eikä sillä voi lämmittää kotitalouden käyttövetä eikä liittää sitä vesikiertoiseen järjestelmään. Talviasuttavissa taloissa se toimii parhaiten osana hybridilämmitystä jonkin toisen lämmitysjärjestelmän rinnalla.

Ilmalämpöpumpulla siirretään ulkoilman lämpöenergiaa sisätiloihin tai toisin päin; huoneita jäähdytettäessä lämpöenergia virtaa sisältä ulos.

Laitteistoon kuuluu lämmitettäviin tiloihin asennettava sisäyksikkö ja rakennuksen ulkoseinustalle kuuluva ulkoyksikkö. Niitä voi huoltaa itse puhdistamalla lämmityspiirin sihdin sekä ulkoyksikön ritilän ja tuulettimen. Ammattilaisen tekemässä huollossa puhdistetaan sisäyksikön kenno sekä puhallinpyörä ja tarkastetaan kylmäaineet. Keväällä on myös hyvä varmistaa laitteen kondenssivesiputken toimiminen kaatamalla sen läpi vettä, jotta tiedetään, että missään ei ole tukoksia.

Tarkkana sihtien kanssa

Ilma-vesilämpöpumppu toimii kuten ilmalämpöpumppu, mutta lämpö siirtyy vesivaraajaan eikä suoraan ilmaan. Se lämmittää talouden käyttöveden, mutta huoneilman jäähdyttämiseen se ei sovellu yhtä helposti kuin tavallinen ilmalämpöpumppu. Poistoilmalämpöpumpun toimintaperiaate on käytännössä samanlainen, mutta se ottaa lämmön talosta poistettavasta ilmasta, siirtää sen vesikiertoiseen lämmönjakojärjestelmään ja lämmittää siten myös lämpimän käyttöveden. Poistoilmapumpun toiminta edellyttää siis, että ilmastointi on riittävän tehokas, jotta poistoilmaa riittää.

Maalämpö on pumppujärjestelmistä vanhin. Maalämmitystä on käytetty omakotitaloissa 1970-luvulta alkaen, ja kalliista alkuinvestoinnista huolimatta se on ollut suosittu. Hyötyjä on paljon, koska maalämpö lämmittää sekä rakennuksen että käyttöveden ja kesällä sen energiakaivoa voi hyödyntää sisäilman viilentämisessä.

Samat huolto-ohjeet pätevät periaatteessa kaikkiin lämpöpumppuihin, paitsi että maalämpöpumpussa puhdistettavia sihtejä on kaksi, ilmavesilämpöpumpuissa yksi. Ilmalämpöpumpun huolto on hyvä teettää ammattilaisella. Silloin puhdistetaan sisäyksikön kenno sekä puhallinpyörä ja tarkastetaan kylmäaineet. Maa- ja ilmavesilämpöpumpujen huollossa puhdistetaan sihdit, tarkistetaan paineet ja optimoidaan laitteisto toimimaan kiinteistön tarpeiden mukaan.

– Ensimmäinen huolto tehdään yleensä käytöstä riippuen yhdestä kolmeen vuotta asennuksen jälkeen. Sen jälkeen parin kolmen vuoden välein, Tomi Hautakoski neuvo.

Lämmittävät kattilat työllistävät

Lämmityskattiloihin perustuvat lämmitysjärjestelmät tarkoittavat, että jotain ainetta poltetaan lämmitysenergiaksi. Puhutaan tulesta, savusta ja noesta, ja silloin puhutaan aina myös sekä savukanavien että laitteiston tiheistä puhdistuksista ja huolellisesta seurannasta. Ne vaativat huoltoa jopa pari kertaa vuodessa, eivät pelkästään uuden lämmityskauden edellä.

Lämmityskattiloista lämpö siirtyy useimmiten vesikiertoiseen järjestelmään, joka siis lämmittää myös talouden käyttöveden. Myös ilmaan lämpöä puhaltava järjestelmä on mahdollinen.

Kauimmin tunnettu kattilaa käyttävä lämmöntuottotapa toimii öljyllä, aikaisemmin myös koksilla tai kivihieillä. Öljyllä lämmittäjän säännöllisiä tehtäviä ovat öljypolttimen suuttimen ja savukanavan puhdistaminen.

Puupelletistä on tullut tavallinen lämmitysöljyn korvaaja. Pelletti on puusta valmistettu polttoaine, jota syötetään ruuvikuljettimen avulla lämmityskattilan polttimeen. Kattilat ovat jälkipolttokattiloita, mikä >>

”...EI OLLUT LAJINSA VIIMEINEN. TULI MESTARI MIKKULAINEN, TÄMÄN PÄIVÄN ENERGIARATKAISUJEN MESTARI.”

ILMALÄMPÖPUMPUT
MAALÄMPÖPUMPUT
ILMAVESILÄMPÖPUMPUT
POISTOILMALÄMPÖPUMPUT
LÄMPÖPUMPUJEN HUOLLOT

MYynti:
Arttu
044 702 2084
ilmalämpöpumput
Tatu
050 322 0776
maa- ja ilmavesilämpöpumput

HUOLTO:
0400 751 067

Toimimme luotettavana takuuhuoltajana lähes kaikille lämpöpumppumerkkien valmistajille ja maahantuojille.

AAA®
Kotkan Lämpö- ja Vesityö Oy
Kylmähuolto
Miikkulainen Oy

kylmamestari.fi
VAIKKA NIMESSÄ ON KYLMÄÄ, OSAAMINEN ON KUUMAA.

KLV OY
Kotkan Lämpö- ja Vesityö Oy

- Lvi-urakointi
- Lvi-remonttityöt
- Öljypoltin- sekä maakaasupoltinkorjaukset ja asennustyöt
- Keskuslämmitysjärjestelmäasennukset
- Viemärikuvaukset ja -tarkastukset
- Automaatiotyöt

Olemme avoinna arkisin klo 7-16 - tervetuloa!

Kotkan Lämpö- ja Vesityö Oy
Pulttikatu 1, 48770 Kotka | Puh. (05) 266 562
anna.sandstrom@klv.fi | www.klv.fi

* ostamme myös muita metalleja kuten hopeaa, palladiumia ja platinaa

MYY KULTASI* MEILLE!

1. Katso loistava hinnastomme kultakauppa.net

2. Toimita kultasi meille suoraan myymälään tai tilaa sk-arvokuori netistä kotiisi.

3. Maksamme rahat heti tilille tai käteisellä.

SUTELAN KELLO JA KULTA
Prisma, Kotka
ma-pe 10-17 & la 10-14

tarkoittaa, että pellettien palaessa syntyvät palokaasut poltetaan uudelleen, jolloin syntyy ensimmäistä polttokertaa korkeampi lämpötila ja pellettilämmityksestä saatava hyöty kasvaa.

Puu palaa aina epäpuhtaammin kuin öljy, joten pellettilämmitys vaatii paljon huoltotyötä. Polttimon ja savukanavien huolto pitäisi teettää ammattilaisella kahdesti vuodessa.

– Pelletinsyöttölaite eli ruuvikuljetin pitää puhdistaa samaten kaksi kertaa vuodessa, samoin koko pellettikattila. Myös öljykattila ja öljypolttimon suutin puhdistetaan kerran vuodessa, Tomi Hautakoski selittää.

Hän muistuttaa, että vaikka kattilan ja syöttölaitteen puhdistus on omin avuinkin mahdollista, hyvin harva osaa tehdä sen oikein. Jos puhdistaminen laiminlyödään tai tehdään huolimattomasti, laitteisto voi mennä jumiin tai siihen tulee muita toimintahäiriöitä.

Halko ja klapi, pelastajat

Perinteistä uunilämmitystä ei kaikissa yhteyksissä luokitella lämmitysjärjestelmäksi. Sitä käytetäänkin nykyään harvoin yksinään, mutta se sopii hybridilämmityksen osaksi sekä ennen kaikkea kodin viimeiseksi hätävarajärjestelmäksi.

Suhtautuminen uuni- ja takkalämmitykseen on näinä aikoina kaksijakoista. Puun poltto lisää hiukkas- päästöjä, mutta vaikean energia- tai

muun kriisin kohdatessa puulämmitys toimii ilman mitään muuta energialähdettä. Se olisi siis ainoa varma kodin lämmön pelastaja, jos kaikki muut energiansiirtomahdollisuudet pettäisivät.

Omakotitaloihin on suositellaan juuri siitä syystä hankkimaan ainakin yksi varaava takka tai uuni ja jonkinmoinen polttopuuvarasto. Uunien kunto kannattaa tarkistaa ennen pakasten tuloa, jotta ne ovat varmasti otettavissa käyttöön, vaikka käyttö ei olisi säännöllistä.

Ympärivuotisessa käytössä olevassa talossa laillisella lisenssillä toimivan nuohoojan on nuohottava ja tarkistettava piiput ja tulisijat vuosittain.

Poltettiinpa uuneissa tai kattilassa mitä tahansa, savukanavien puhdistus on tehtävä säännöllisesti, ja se edellyttää myös seinä- ja lapetikkaiden sekä kattosiltojen kunnossapitoa, sillä työ on päästävä tekemään katolta käsin. Alhaalta ylöspäin tehtävä puhdistus ei riitä, paitsi satunnaisesti hätävarana.

Jos nuohous laiminlyödään, vaarana on sekä nokipalon syttyminen hormissa että tarkastamattomissa piipuissa mahdollisesti lymyävät halkeamat. Molemmissa tapauksissa tuli voi päästä irti ja levitä talon rakenteisiin.

Asiantuntijana liiketoimintajohtaja Tomi Hautakoski, Lämpöykkönen Oy ■



Takkatulua ei kannata hylätä kokonaan, vaikka puunpolton vähentämistä suositellaan. Perinteinen uunilämmitys kestäisi, vaikka kaikki muu energiansiirto jostakin syystä katkeaisi.

Kokenutta ja luotettavaa LVIK-ALAN PALVELUA

- » Vesijohtoremontit
- » Lämpöjohtoremontit
- » LVI-huoltotyöt ja korjaukset
- » Ilmavesilämpöpumput
- » Ilmalämpöpumput
- » Lämpöpumppujen huollot ja korjaukset
- » Lattialämmityksen huollot ja säädöt
- » UPONOR-kotikumppani

Pihla

Ikkunat ja ovet

Puh. 045 783 43099

PUTKIMIES PÄIVYSTYS
SOITA 040 663 9939

luotettava
kumppani

tukes
Terveystieteiden tutkimuskeskus

JÄÄHDYTTÄVÄT
PUMPUT
alk. 499€ + asennus

LÄMMITTÄVÄT
PUMPUT
alk. 699€ + asennus

MITSUBISHI
ELECTRIC
LÄMPÖPUMPUT

DAIKIN

GREE

Midea

Panasonic PRO Partners

Puh. 040 663 9939 | info@lptech.fi | www.lptech.fi
VERKKOKAUPPA: www.lptech.fi/kauppa
Toimialueenamme Kymenlaakso ja Itä-Uusimaa

**L&P
TECH**

Pixabay

Pixabay



Kotipihaan kukkaloisto saattaa olla näyttävimmillään alkusyksyllä.



Talvi-istutukset kaunistavat pihaa koko kylmän kauden ajan.



Ruskalehdet ja kauniit marjat elävöittävät pihaa talven tuloon asti.

Freepik

Teksti: Ulla Sirén

Syyspiha kaikilla vivahteilla, kiitos

Ilmojen viileneminen ja päivien lyheneminen ei tarkoita puutarhanautintojen loppua. Kotipihaan syystöihin kuuluu monenlaista hauskaa puuhaa, mutta ei tunnelmastakaan tarvitse tinkiä, vaikka pimeä pyrkii nurkkiin ilta illalta aikaisemmin. Loppukesän ja syksyn kauneus on ainutlaatuista, ja sitä voi kotipihassakin korostaa monin keinoin. Jos hämäryys kaikesta huolimatta tuo haikeuden tullessaan, voi muistuttaa itselleen, että syksyllä puutarhaan valmistellaan uusi kevät.

Kotipiha voi rakentaa ympärivuotista oleskelua ajatellen. Eri vuoden-aikojen pihatunnelmien luomiseen ei tarvita mitään monimutkaista, vaan oikeilla valinnoilla ja ajatustyöllä pääsee pitkälle. Pihat voivat olla jopa kauneimmillaan alkusyksyllä, kun perennojen värikäs kukkaloisto pääsee oikeuksiinsa. Suomen kesä on niin lyhyt, että lämpimänä syksy-

nä joidenkin kasvien kukinta jatkuu vielä, kun puiden lehdet kellastuvat ja putoavat. Talvi-istutuksilla ja sopivalla valaistuksella puolestaan pihaan saa näyttämään kauniilta siinäkin vaiheessa, kun kylmyys ja pimeys ottavat lopullisesti vallan. ProAgria Keski-Suomen sekä Keski-Suomen Maa- ja kotitalousnaisen puutarha-asiantuntija **Riitta Pe-**

räinen rohkaisee kotipuutarhureita nauttimaan syyskaudesta niin monella tavalla kuin suinkin. **Istuta värejä ja ikivihreää** Jos haluaa pihaan kukkivan syksyllä, pitää tietysti valita mieluisimmat syyskukat. Esimerkiksi syysleimu, syysasteri ja komeamaksaruoho kuk-

kivat näyttävästi vielä syyskuussa, samoin monet daaliat ja ruusut. Riitta Peräinen kehottaa ottamaan huomioon myös pensaskasvit, sillä puiden ja pensaiden lehdet pitävät yllä luonnon väriiloistoa, kun kukat ovat jo luovuttaneet. Monet hyöty- ja koristepensaat ovat näyttäviä sekä kukinta-aikaan että syysasussaan. Esimerkiksi höyhenpensas kukkii »

PUUTARHAMYYMÄLÄ



PIHARINKI

KAIKKI PALVELUT KÄTEVÄSTI SAMAN KATON ALTA

Pihasuunnittelu

Kunnossapito

Viherrakennus

MYYMÄLÄLLÄ VIETETÄÄN
ISTUTUSVIIKKOJA

PALJON TUOTTEITA -50%

LAJITELMA PIKKUHAVUJA

ERÄ MUSTAHERUKOITA



39⁹⁰
norm. 74,90 / kpl
3 lit



19⁹⁰
norm. 39,90 / kpl
3 lit

Muistutus

Talven pihasuunnitelmien katselmuksia tehdään parhaillaan. Suunnitellaanko sinun pihaasi tänä talvena?

OTA YHTEYTTÄ

 0408356123 / Jenna

 info@piharinki.fi

 www.piharinki.fi

 Puomikuja 1

49400 Hamina

0504356852

Floristin ja puutarhurin palvelut reilun 30 vuoden kokemuksella!

Ota yhteyttä!

Päivi Purtilo-Uski

040 740 8738

puutarhuri@purtiflora.fi

www.purtiflora.fi

Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Matalat valaisimet, jotka valaisevat pensaita tai kasviryhmiä alhaalta päin, saavat syysvärit hehkumaan pimeälläkin.

touko- kesäkuussa kevein valkoi- sin kukin ja lehahtaa syksyllä heleän oranssinkeltaiseksi. Keijuangervon kukat ovat vaaleanpunaiset, mutta syysväritys tummanpunainen tai purppurainen. Myös pihlajat ja monet marjapensaat, kuten aronia, ovat loistokkaita syyspihan värittäjiä.

Nykyään on tarjolla runsas valikoima erilaisia havukasveja, myös pienikokoisia lajikkeita, jotka mah- tuvat kasvamaan ahtaissakin pi- hoissa. Peräinen neuvo istutta- maan havukasveja rinnakkain vä- rikkäiden kukkien ja pensaiden kanssa. Samaan ryhmään voi sijoit- ta aikaisin keväällä kukkivia sipuli- kukkia, kesäperennoja sekä kasve- ja, joilla on kaunis syysväritys. Iki- vihreät havut korostavat vuorollaan kaikkien värikkäiden kasvien lois- toa ja lisäävät kasviryhmissä syvyy- den vaikutelmaa. Ne jäävät myös kaunistamaan talvisen valkeaa pi- haan.

Valolla on monta tehtävää

Suomessa on pitkä syksy, hämä- rää ja pimeää riittää monen mieles- tä enemmän kuin tarpeeksi. Tosin suomalaiset osaavat nauttiakin hä- mään hetkistä, ja syksyn ja talven kuukausina pihon koristellaan mie- luusti lyhdyin ja erilaisin kausi- ja jouluvuorin. Kiinteät ulkovalotkaan eivät ole olemassa vain turvallisuud- den vuoksi, vaan niillä on erilaisia tehtäviä.

Riitta Peräinen suosittelee mietti- mään koko pihavalaistuksen siten, että se korostaa pihan tunnelmaa ja viihtyisyyttä.

– Koko pihaa ei tarvitse valaista ta- saisen kirkkaasti. Suositteen, että kulkutiet valaistaan hyvin, mutta muulla alueella voi kokeilla erilaisia kohdevaloja, hän sanoo.

Matalat valaisimet, jotka valaise- vat pensaita tai kasviryhmiä alhaal- ta päin, saavat syysvärit hehkumaan pimeälläkin. Peräinen muistuttaa, että kun valon asettaa kasviryhmän taakse, sen saa näyttämään suurem- malta. Yksittäinen valaistu kohta pi- hassa lisää syvyytsvaikutelmaa ja til- lan tuntua pienessäkin pihassa. Li- sää pieniä valoeffektejä voi kehittää kausivaloista ja lyhdyistä sekä esi- merkiksi valaistusta kasvihuoneesta tai pergolasta.

– Jos pihassa on talvella oles- kelupaikka tai esimerkiksi ruukkui- hin tehtyjä talvi-istutuksia, niitä voi korostaa valolla, Peräinen ehdottaa.

Pihankin voi sisustaa

Nykyaikaiset pihat ovat sisustetum- pia ja kalustetumpia kuin mennei- nä vuosikymmeninä on ollut tapa- na. Osa puutarhahuonekaluista kes- tää ulkona sateessa ja pakkasessa- kin, joten kaikkia oleskeluryhmiä ei välttämättä tarvitse purkaa ilmojen viilenneyttyä. Kukka-astioita voi hyö- dyntää ympäri vuoden, mikäli ne kestävät jäätymistä, ja sommitella niihin asetelmia kanervista, sypres- seistä, koristekaaleista ja muista tal- vikasveista.

Valaistu pergola tai kasvihuone sopii oleskelunurkkauksen taustak- si ja samalla tuulensuojaksi. Viihtyi- syys ympäri vuoden kannattaa ot- taan huomioon jo silloin, kun pihaa suunnitellaan.

– Tärkeintä suunnitteluvaiheessa on miettiä oma tarve, se mihin pihaa tai puutarhaa halutaan käyttää, Riit- ta Peräinen muistuttaa.

Puita ja pensaita valitessa ja istu- tusaluetta suunniteltaessa tehdään laji- ja värivalinnat myös tulevia syksyjä ajatellen. Peräinen neuvo miettimään ennen kasvin valintaa huolellisesti, minkä näköinen ja ko- koinen se on täysikasvuksena.

– Puiden ja pensaiden taimien kanssa tehdään helposti se virhe, että ne istutetaan joko liian lähelle toisiaan tai sellaiseen kohtaan, jos- sa ne eivät voi kasvaa suuriksi – esi- merkiksi liian lähelle rakennusta tai varjostamaan pihan aurinkoisinta nurkkausta, hän huomauttaa.

Sama koskee istutusaluetta, jonka toivotaan kukkivan kevästä pitkäl- le syksyyn. Iso yhtenäinen istutus- alue on näyttävämpi ja pihan hoi- don kannalta helpompi kuin pienet kukkapenkit siroteltuna sinne tän- ne, mutta aluetta ei kannata ahtaa liian täyteen. Havut, pensaat ja suu- rikokoiset perennat tarvitsevat tilaa juuristolle.

Puutarhassakin trendinä on nyky- ään luonnon monimuotoisuus. Se tarkoittaa elintilan tarjoamista mah- dollisimman monille luontokappa- leille; niinpä sekä pihan suunnitte- lussa että hoidossa on muodikasta huomioida myös linnut, siilit, ko- tipuutarhurin apulaisina toimivat pikkuötökät ja muut suoja- ja ravin- toa kaipaavat lajit.

Puutarhatöitä pakkasiin asti

Syksy on puutarhassa tulevan kesän valmistelun aikaa. Istutuksiin se so-

pii loistavasti, sillä monet kasvit läh-
tevät parhaiten kasvuun, kun kos-
teutta on riittävästi. Astiataimia voi
Riitta Peräisen mukaan istuttaa mil-
loin tahansa maan ollessa sula, mut-
ta syksyllä kastelusta on vähimmin
vaivaa.

Ainoastaan paljasjuuris-
et kasvit sekä jotkin hyvin her-
kät lajit, kun-
ten pensasmustikat, täytyy istuttaa
kevällä ja havut mieluiten jo syys-
kuussa, jotta ne ehtivät juurtua en-
nen maan jäätymistä. Myös perenna-
penkkien kunnostus kuuluu syksyyn.

– Helppo nyrkkisääntö on, että ke-
vällä kukkivat perennat jaetaan syk-
sillä ja syksyllä kukkivat keväällä, Pe-
räinen neuvoo.

Kevään sipulikulat ovat syksyn tär-
kein istutustehtävä, jos haluaa kukki-
van pihan huhtikuusta alkaen. Sipulit
kannattaa laittaa vasta kylmään maa-
han, jotta ne eivät ala pyrkiä pintaan
vielä syksyllä. Niiden istutuskautsi jat-
kuu maan jäätymiseen asti.

Syyslannoitus taas suositellaan
tehtäväksi jo elokuussa, koska kasvit
alkavat silloin kerätä ravinteita seu-
raavaa kasvukautta varten.

– Kun lehdet putoavat, kasvi on jo
mennyt lepotilaan eikä enää hyödy
ravinteista, vaikka niitä olisi tarjoi-
la. Lannoitteet jäävät maahan, mut-
ta sade- ja sulavesien mukana ne voi-
vat huuhtoutua pois, Riitta Peräinen
selittää.

Syyslannoituksen pitää sisältää kali-
umia ja fosforia, mutta ei typpeä, jota

kasvit tarvitsevat kasvukauden alussa.

**Pensaiden leikkauksia
ja haravointia**

Useimpia pensaita ja puita voi leika-
ta syksyllä, esimerkiksi viimeistellä
kevällä tehtyjä muotoileikkauk-
sia ja poistaa vioittuneita ja kuivune-
ita oksia. Loppusyksyn töihin kuuluu
myös lehtien haravointi, jonka tar-
peellisuudesta esitetään vaihtelevia
mielipiteitä.

– Suositteen poistamaan ainakin
paksut lehtikerrokset, kuten vaah-
teran ja tammen lehdet. Niiden alla
nurmikko voi homehtua ja tukehtua,
Riitta Peräinen neuvoo.

Myös kulkutiet kannattaa puhdis-
taa lehdistä, jotka voivat syysateiden
kastelemina olla petollisen liukka-
ta. Sen sijaan nurmikoille, perenna-
aluille, kasvimaille ja pensaiden alle
voi hyvin jättää ohuen kerroksen leh-
tiä, mielellään ruohonleikkurilla sil-
puttuna, lisäämään multakerrosta ja
suojaamaan kasveja pakkaselta.

Varsinainen kasvien talvisuoja-
us riippuu lajista sekä odotettavissa
olevasta lumimäärästä. Niissä osissa
maata, joissa lumipeite on aina pak-
su, talvisuojausta ei paljoakaan tar-
vita. Sen sijaan Etelä-Suomen vähä-
lumisilla seuduilla arimmat kasvit,
kuten jaloruusut kannattaa suojata
havuilla. Se tehdään kuitenkin vasta,
kun talvi on tuloillaan ja maa alkaa
jäätymä kovaksi.



Tulppaanit ja muut sipulikulat palkitsevat syksyn ahertajan heti keväällä.

Muista ainakin nämä:

- Elokuu:** Tee syyslannoitus sitä tarvitseville kasveille, jaa keväällä kukkivat perennat, kunnosta perennapenkit.
- Syyskuu:** Jos haluat istuttaa havukasveja, tee se nyt. Mieti talven tunnelmavalon sijoittelu. Mieti, keksisitkö jotain uutta syksyn iloksi.
- Lokakuu:** Poista kukkaruukuista ränsistyneet kevät-kukat ja laadi tilalle talvi-istutukset. Haravoi paksut lehtikerrokset pois nurmikolta ja puhdista kulkutiet lehdistä. Korjaa hyötykasvien loppusato.
- Marraskuu:** Istuta viimeiset sipulikulat. Suojaa arimat kasvit havuilla, kun maa on jäänytynyt. ■

Stihl BR 600 puhallinlaite
+ lisäkahva

Uskomattoman tehokas
reppupuhallin todella
kovalla puhallusteholla.

- Kuminen 2-komponenttikahva
- STIHL-tärinänvaimennus
- 4-MIX-moottori
- Ergonomisesti muotoillut olkaimet
- Lonkkavyö
- Lukitusvipu puhallusnopeudelle
- Kantokahva
- Lisävarusteena lisäkahva.

HUIPPUTARJOUS!

699 €
(OVH. 1035 €)



AGCO SUOMI OY Sami Brofors 040 578 9241, Henna Lehtinen 0400 644 443
Kaupinkatu 26, Kouvola | Avoinna ark. 8–16.30

Moottorisahalaukku
Timbersports Edition

Kantolaukku moottorisahoille,
joiden terälevyn pituus on
enintään 50cm.

- Kätevä säilytyspaikka lisävarusteille erilaisten sisätaskujen ansiosta
- Pitää sisällön kuivana kuljetuksen ja säilytyksen aikana
- Suojaa moottorisahaa lialta ja säältä
- Suojaa ympäristöä moottorisahan öljyjäämiltä ja sahanpurulta



TARJOUS!
(OVH. 279 €)

99 €

Stihl 2-T MOTOMIX 5L

Laadukas 2-T polttoaine suositellulla 2% seossuhteella (1:50). Öljynä Stihl HP Ultra Premium 2-tahtiöljy. Mahdollistaa puhtaan palamisen ja erittäin hyvät voitelu-
ominaisuudet mahdollisimman pienillä päästöillä. Ei savuta, ei haise eikä harstoita moottoria.

TARJOUS!

20 € / 5L

(OVH. 25,80€)



Stihl GTA 26 -setti

Monipuolinen akku-
puutarhasaha. Mukana
AS 2-akku ja AL 1-laturi.

Puiden ja
pensaiden
karsintaan
ja puutarha-
jätteen
silppuamiseen.



HUIPPU-
TARJOUS!

135 €

(OVH. 174,01 €)

TARJOUKSET VOIMASSA 1.10.2025 ASTI
TAI NIIN KAUAN KUIN TAVARAA RIITTÄÄ.



Teksti: Mari Pihlajaniemi

Omakotitalkkari auttaa, kun talon ylläpito käy liian työlääksi

Pihatyöt ja muut kodin ylläpitotoimet ovat monille omakotiasujille mukavaa puuhastelua, mutta vaativat myös melkoisesti aikaa ja jaksamista. Ei siis mikään ihme, että omakotitalkkareiden palvelujen kysyntä on ollut viime vuosina vain kasvussa.

Vaikka vuodenajat vaihtuvat, omakotitalossa tekemistä riittää. Talvella työllistävät esimerkiksi lumityöt, kesällä nurmikon leikkuu ja muut puutarhatyöt, syksyllä taas pensassavotta ja lehtien haravointi – ja joillain vielä kaiken muun päälle klapien teko ja sisään kantaminen. Näiden ohella omakotiasujan on huolehdittava toki myös kotinsa siivouksesta, monenlaisista asioinneista ja pienistä korjauksista niin talon sisä- kuin ulkopuolellakin.

Vähemmälläkin saisi päivänsä täytettyä! Asiaa ei helpota se, että usein noiden askareiden tekoa voi vaikeuttaa sairaus, korkea ikä tai jokin muu pysyvä tai väliaikainen este. Joku saattaakin jo harkita talonsa myyntiä, mikäli sen ylläpito alkaa käydä liian kuormittavaksi.

Muuttaminen ei ole kuitenkaan ainoa ratkaisu ongelmaan. Avuksi voi ottaa omakotitalkkarin – mikäli sellainen vain omalta alueelta sattuu löytymään.

Omakotiyhdistykset ylläpitäneet talkkaritoimintaa

Omakotitalkkaritoiminta on ollut Varsinais-Suomessa vahvaa, toteaa **Harri Nurmi**, Omakotiliiton Varsinais-Suomen piirihallituksen puheenjohtaja. Hän on ollut mukana toiminnassa vuodesta 2001 alkaen, jolloin piiriyhdistys oli jo aloittanut talkkaritoiminnan koordinoinnin paikallisyhdistystensä tueksi. Oma-

kotiasujien talkkaripalvelujen tarve oli tuolloin havaittu jo Suomen Omakotiliiton tasolla, mutta kaikilla paikallisyhdistyksillä ei ollut resursseja järjestää palveluja jäsenilleen itse.

– Silloin työllistämispuna oli projektiraha, joka saatiin vuodeksi tai kahdeksi vuodeksi. Samalla työntekijöiden palkkakuluihin yhdistys sai palkkatukea, Nurmi kertoo.

Työntekijät on olleet pääosin pitkäaikaistyöttömiä, jotka on työllistetty paikallisyhdistyksille omakotitalk-

kareiksi työllistämistuen eli palkkatuen avulla. Näin yhdistyksille ei ole koitunut mahdolltomia kuluja toiminnan pyörittämiseen, ja yhdistysten jäsenille on voitu tarjota tarpeellisia palveluja avuksi talon ja tonttien ylläpitoon. Nurmi lisää omakotiyhdistysten toimivan omakotitalkkareiden virallisena työnantajana. Piirijärjestön tuella myös asiaan kuuluvat vastuu- ja tapaturmavakuutukset ovat hoituneet sujuvasti yhdistyksille.

– Jos omakotitalkkari tekee asiakkaan luona tahattoman vahingon, meidän vakuutus on tarvittaessa turvana korvaamaan sen.

Omakotitalkkarilta edellytetään monipuolista osaamista

Nurmi on ollut aktiivisesti mukana omakotitalkkaritoiminnan organisoinnissa jo yli 10 vuoden ajan. Hän toteaa talkkaripalveluiden kysynnän olleen vain kasvamaan päin.

– Parhaimmillaan tässä Varsinais-Suomen piirissä on ollut yli 50 omakotitalkkaria töissä. Viime vuonna-kin meillä oli kolmisenkymmentä talkkaria.

Asiakkaat ovat arvostaneet talkkaripalveluja, mutta myös omakotitalkkarit itse ovat kokeneet työnsä mieluiseksi. Piirijärjestön edustajana Nurmi on ollut haastattelemassa useita heidän talkkareistaan ja myös vastaillut tehtävästä kiinnostuneiden yhteydenottoihin.

– Työ on hyvin itsenäistä ja vapaa- ta. Vaikka talkkarilla on työnohjaaja, hän ei pyöri selän takana.

Olipa kyseessä sitten hiekoitus tai lumityöt, haravointi tai pensaiden leikkuu tai vaikkapa terrassin tervaus, omakotitalkkari pääsee hyödyntämään taitojaan ja kokemustaan muiden hyväksi.

– Henkilöstä riippuen klapeja on hakattu ja kannettu sisälle, Nurmi toteaa. Vaikka kaikilta omakotitalkkareilta edellytetään toki jonkinasteista kädentaitoa ja kykyä monenlaisiin tehtäviin, hän huomauttaa osan heistä olevan hyvinkin käteviä käsistään. Varsinaista ammattitaitoa omakotitalkkarin tehtävä ei kuitenkaan vaadi.

– Oli eräskin henkilö, joka osasi korjata ruohonleikkureita, mutta osatyökykyisenä ei voinut olla enää niissä hommissa. Hän pystyi kuitenkin tekemään näitä töitä, mitä meillä oli tarjota.

Tärkeä apu kotona asumisen helpottamiseen

Nurmi arvioi omakotiasujien kaipaavan talkkariapua eniten esimerkiksi haravointiin, nurmikonleikkuuseen ja pensaiden leikkaamiseen. Monet asiakkaista ovatkin tyypillisesti iäkkäitä henkilöitä, joilta kodin tai mökin pihatyöt ei enää onnistuisi aivan omin voimin.

– Asiakkaat ovat pääasiassa sellaisia, että jos talkkaritoimintaa ei olisi, osa heistä olisi aikamoisessa pu-

lassa, Nurmi huomauttaa.

Esimerkiksi jalkavaivainen ei välttämättä pysty enää tekemään kodin puutarhanhoitoa tai nurmikonleikkuuta omin voimin. Omakotitalkkari voi puolestaan istuttaa kukatkin asiakkaan puolesta, jos on tarve.

Kotitalkkaripalveluiden avulla voidaan auttaa ihmisiä, jotka pärjäävät muuten kotonaan hyvin, mutta eivät jaksa tehdä raskaampia kotitöitä, Nurmi summaa. Palvelut ovat siis merkittäviä myös yhteiskunnan tasolla: se, että henkilö pystyy asumaan kotonaan omakotitalkkarin palvelujen tuella, tulee yleisesti ottaen edullisemmaksi kuin tämän siirtyminen laitoshoitoon.

– Autetaan pihahommissa, pestään ikkunoita, käydään kaupassakin, hän mainitsee esimerkkinä.

Aivan kaikkea omakotitalkkarit eivät kuitenkaan voi tehdä:

– Omakotitalkkari tekee sellaisia töitä, joita asukas itsekkin tekisi normaalitilanteissa. Ammattitaitoa vaativia töitä ei tehdä, Nurmi painottaa. Esimerkiksi sähköasennukset, katolle kiipeäminen tai isojen pihapuiden kaato on siis syytä jättää niihin erikoistuneiden ammattilaisten tehtäväksi.

Kotitalkkaripalveluiden kysyntää riittää

Omakotiliiton Varsinais-Suomen piirissä omakotitalkkaritoimintaa on järjestetty nyt vähän yli 20 vuoden ajan. Nurmi toteaa palvelun olleen pidetty. Liiton paikallisyhdistysten omakotitalkkarit palvelevat kuitenkin vain jäseniä; kyseessä ei ole siis kaupallinen palvelu.

Kentällä riittää silti Nurmen mukaan kysyntää laajemminkin, myös kaupallisille toimijoille. Hänenkin kotikaupungissaan Liedossa kylätalkkarina toimii yksityinen yrittäjä.

– Kyllä niitä hänenkin palveluita tarvitaan. Mekin olemme antaneet hänelle töitä, joita meidän talkkarimme ei voi tehdä.

Nurmi arvioi omakotitalkkareita olevan eniten Etelä-Suomessa, etenkin Varsinais-Suomen ja Uudenmaan alueella. Mitä pohjoisemmaksi mennään, sitä vähemmän talkkaripalveluja on ollut tarjolla. Tarvetta palveluille kuitenkin on riittämiin. Hän kertoo ohjeistaneensa viime aikoina myös muiden piiriosastojen paikallisyhdistyksiä eri puolella Suomea talkkaritoiminnan käynnistämisessä.

Keski- ja Pohjois-Suomessa talkkaripalveluita tarjoavat usein yksityisyrittäjät toiminimellä. Myös monet omakotiyhdistykset ovat Nurmen mukaan järjestäneet talkkaripalvelunsa toiminimiyrittäjän avulla. Vaikka se vaikuttaakin palveluiden hinnoitteluun, sillä hintaan on sisällytettävä muun muassa arvonnalisävero, monille tärkeintä on, että talon ylläpitoon on ylipäänsä mahdollista saada kaivattua apua.

Koti- ja terv.palvelut Sh Susanna Tuomi

Hoiva-Tuomi Tmi

Yksilöllistä hoivaa ja huolenpitoa ihmiselle ja kodille ammattitaidolla!

Kotisairaanhoidtoa ja kotipalvelua, asiointipalvelut, siivouspalvelut, ym.

www.hoiva-tuomi.fi

KOTKA - KARHULA
susannatuomi45@gmail.com | 050-559 7478



Ruoat alkaen 8,90€!

Hiidenrinne 3, 48350 Kotka

Toimitamme Mmaukasta kotiruokaa Kotkan alueelle sopimusasiakkaille!

Ruokien hinnat sisältävät kuljetuksen.
Katso viikon ruokalista osoitteesta **ruokapaikka.fi**.

Tiedustelut puhelimitse **050 470 5087** tai sähköpostilla **lounaskahvila99@gmail.com**.

Työllistämispalveluiden uudistus vaikutti talkkaritoimintaan

Omakotiliiton Varsinais-Suomen piirijärjestön alueella on parhaimmillaan ollut työssä yli 50 omakotitalkkaria, joiden varsinaisena työnantajana on ollut omakotiyhdistys, jonka alueella talkkari toimii. Viime vuonna-kin työssä oli Harri Nurmen mukaan yli 30 omakotitalkkaria.

Tilanne on nyt oleellisesti muuttunut. Työllistämispalvelut siirtyivät vuoden alusta valtion TE-keskuksilta kuntien vastuulle. Siinä missä piirijärjestö aiemmin asioi keskitetysti TE-toimiston kanssa ja määräraha omakotitalkkarin palkkaamiseen tuli valtiolta, nyt yhteistyökumppanina onkin 27 kuntaa. Muutos ei sujunut aivan nikotteluitta.

Nurmi kertoo jokaisen kunnan vastaavan nyt oman budjettinsa kautta kuntansa työttömien työllistämiseen liittyvistä kuluista. Kulujen arviointi on ollut kuitenkin osalle kunnista haastavaa. Sen seurauksena yhdistykset eivät ole saaneet enää palk-

katukea samassa mitassa kuin aiemmin työllistääkseen paikallisia pitkäaikaistyöttömiä omakotitalkkareiksi.

– Osa kunnista on ilmoittanut, että palkkatukea varten ei ole määrärahaa. Osa kunnista on taas ilmoittanut, että entisen 100 %:n palkkatuen sijasta saatavilla on vain 50 % tai 70 % palkkatukea. Ja osa kunnista ei anna mitään työllistämistukea enää yhdistyksille, hän ihmettelee.

Vaikka vuodenvaihteessa tapahtuneet muutokset työllistämispalveluissa ja palkkatuessa ovat aiheuttaneet katkoja talkkaritoimintaan, Nurmi vakuuttaa, että tarkoituksena on jatkaa palvelua mahdollisuuksien mukaan.

– Työntekijöiden osalta uskon, että se oli hyvä parannus. Nyt aluetoimistoja on kuntien alueella, kun ennen palveluja oli vain Salossa ja Turussa, ja työntekijät menivät sinne. Työnantajan osalta muutos on ollut enemmän haasteellinen, hän pohtii. ■



Teksti: Mari Pihlajaniemi

Lajittelu kannattaa myös kodin ulkopuolella

Toimivalla jätehuollolla on suuri yhteiskunnallinen vaikutus, jota harva tulee ajatelleeksi. Jätehuolto on ympäristöterveyttä, ja jätteistä tullut arvokasta raaka-ainetta, jota kannattaa kuljettaa yli valtiorajojenkin. Omakotiasuja voi kantaa kortensa kekoon noudattamalla lajitteluohjeita, mutta kodin lisäksi lajittelua olisi hyvä päästä tekemään myös muissa arjen ympäristöissä.

– Lajittelua voidaan edelleen petrata. Asuinkiinteistöillä on aivan huikeat lajittelumahdollisuudet, ja ne ovat parantuneet koko ajan, toteaa Suomen Kiertovoima ry KIVO:n toimitusjohtaja, DI **Jutta Laine-Ylijoki**. Esimerkiksi yleinen yhdyskuntajätteen kierrätysaste on Suomessa hänen mukaansa nousemaan päin. Tekemistä olisi lähinnä muovin ja puupakkausten lajittelussa.

Kirimiseen olisi vielä aihettakin. Tilastokeskuksen mukaan Suomen yhdyskuntajätteen kierrätysaste oli vuonna 2024 noin 44,6 prosenttia. EU puolestaan on asettanut jäsenvaltioilleen yhdyskuntajätteiden kierrätystavoitteet: 55 % vuoteen 2025 mennessä,

60 % vuoteen 2030 ja 65 % vuoteen 2035 mennessä.

– Suomi on niistä joltain osin perässä, mutta niin on moni muutkin maa, huomauttaa Laine-Ylijoki. Asiaan vaikuttavat hänen mukaansa muun muassa elintapojen muutokset:

– Suomessa on ollut perinteisesti erittäin korkea paperinkierrätysaste. Paperin käyttö on vähentynyt, joten myös sen vaikutus kokonaisasteeseen on vähentynyt.

Vaikka kotitalouksien rooli korostuu usein julkisessa keskustelussa, hän muistuttaa, ettei kierrätystavoite koske vain kotitalouksia. Yhdyskuntajätettä tuottavat kaikki ihmisten toiminnot niin työpaikoilla

kuin vapaa-ajallakin.

– Ihmiset eivät todellakaan pysty sitä kierrätysprosessia yksin tekemään, vaan koko arvoketju osallistuu kierrättämiseen.

Keräyksen ja kierrätyksen oltava kustannustehokasta

Laine-Ylijoki muistuttaa, ettei kierrätysaste ole välttämättä yksi ja ainoa tavoite, vaan asiassa on huomioitava myös resurssiviisaus, ympäristövaikutukset ja toiminnan kustannukset.

– Kuljetus ja keräys ovat niin kalliita infroja, että



ihan pienillä määrillä se ei ole kannattavaa. Jotta kierrätyksestä saadaan kustannustehokasta toimintaa, jätteitä on oltava riittävästi saatavilla. Yksittäisten henkilöiden kustannukset eivät saa karata aivan taivasiin, hän toteaa.

Jonkin yksittäisen haja-asutusalueen asukkaat saattavat ihmetellä, miksei heilläkin ole omaa keräyspistettä. Jos keräyspisteitä sijaitisi kuitenkin joka haja-asutusalueella, myös kustannukset nousisivat korkeiksi. Jätteenkeräyspalvelut maksetaan viime kädessä kuluttajan kukkarosta; tuottajayhteistyö näkyy siis suoraan tuotteiden hinnoissa.

- Se monesti unohtuu, että tässä koko ajan optimoidaan ihmisten jätehuoltomaksuja.

Samalla keräysverkon tulee kuitenkin olla riittävä ja helposti saavutettava. Esimerkiksi Laine-Ylijoki nostaa pakkausjätteen keräysvelvoitteen, joka laajeni vuonna 2024 koskemaan myös yli neljän huoneiston kiinteistöjä. Se ei suinkaan heikentänyt kauppojen pihoilla olevien Rinki-pisteiden suosiota, vaan kerätyn jätteen määrä on hänen mukaansa vain kasvanut.

Biojätteen erilliskeräys vaikuttanut positiivisesti

Kun lajittelu tehdään mahdollisimman helpoksi – kustannusviisautta unohtamatta – ihmiset myös lähtevät siihen mukaan, toteaa Laine-Ylijoki. Sama koskee hänen mukaansa biojätteen erilliskeräystä.

Vuoden 2024 heinäkuusta alkaen kaikissa yli 10 000 asukkaan taajamissa oli aloitettava biojätteen erilliskeräys tai kompostointi – myös omakotitaloissa.

Laine-Ylijoki kertoo biojätteen erilliskeräyksen olleen iso askel: biojäte on painavaa ja helpottaa siten tuntuvasti massaperustaisen kierrätystavoitteen saavuttamista, toisin kuin esimerkiksi kevyet muovipakkaukset.

Vaikka biojätteiden lajittelussa on hänen mukaansa vielä kehitettävää, suunta on jo oikea. Sekajätteen koostumusta mitataan säännöllisesti, ja tuoreimmissa mittauksissa on jo nähty biojätteen määrän sekajätteessä vähentyneen selkeästi.

- Biojätettä päätyy noin 100 000 tonnia vähemmän sekajätteen joukkoon verrattuna vuosituhanen alkuun.

Kimpparatkaisut ja yhteisöllisyys avuksi jätehuoltoon

Mitä lähempänä ja helpommin saatavilla jätteenkeräyspiste on, sitä todennäköisemmin jätteet löytävät tiensä oikeaan paikkaan. Laine-Ylijoki muistelee 400 metrin olevan joissain yhteyksissä todettu maksimietäisyys, jonka päähän ihmiset viitsivät vielä jätteensä kuljettaa.

- Tietyllä tavalla jätteet tuppaaivat menemään sinne, missä niistä helpoiten pääsee eroon.
- Tämä edellyttää kuitenkin toimivaa infraa. Lisäksi jätteenkeräyspisteiden sijoitteluun vaikuttavat kuntien rakennusmääräykset ja asemakaava. Joillain alueilla ratkaisua onkin haettu esimerkiksi pientaloalueiden yhteisistä korttelikeräyksistä.
- Myös biokimppaa on joillain alueilla aika paljon käytössä. Sehän on oikein hyvä ratkaisu, Laine-Ylijoki toteaa.
- Hän painottaa siisteyden ja ympäristöterveyden ylläpidon tärkeyttä jätekimppojen osalta. Pientaloalueiden yhteisistä kimpparatkaisuksista, olipa kyse sitten bio- tai sekajätteestä, on ilmoitettava paikalliseen jätehuolto-yhtiöön ja varmistettava, että ratkaisu on kunnan rakennusmääräysten mukainen.
- Ja jonkun pitää huolehtia, että ympäristö pysyy siistinä ja jätemaksu tulee maksetuksi, Laine-Ylijoki muistuttaa.
- Kiinteistönomistajan vastuulla on myös sen jätehuoneiston siisteys ja ylläpito, ja että se on työturvallinen kuskeille.

Puutarhajäte helposti keräykseen kimppalavalla

Puutarhajätteen käsittely on varsinkin syksyisin monen omakotiasujan päänvaivana. Haravointijätettä, risuja ja oksia kun voi kertyä yllättävänkin suuria määriä.

Alueelliset jätehuolto-yhtiöt tarjoavat syksyisin usein pidennettyjä jäteasemien aukioloaikoja ja erilaisia kampanjoita, jotta puutarhajätteestä päästään eroon vaivattomasti. Jotkut niistä ottavat risut, oksat ja lehdet vastaan jopa veloitukselta.

Laine-Ylijoki huomauttaa osalla pientaloasujista voivan olla kompostori puutarhajätteitä varten. Hän muistuttaa, että silloin biojätettä varten on kuitenkin tehtävä erillinen komposti.

- Se, mitä ehkä suositteaisin ja mitä tällä seudulla on harrastettu, on että otetaan keväisin ja syksyisin lava, joka täytetään yhdessä.

Yhteinen jätelava ja talkoot ovat olleet Laine-Ylijoen omallakin pientaloalueella tapana jo 25 vuotta. Hän kertoo asukkaiden tilaavan lavan keväällä vähän ennen äitienpäivää ja syksyllä ennen isänpäivää. Näin kaikki kimpan yhdeksän taloa saavat puutarhajätteensä helposti toimitettua keräysasemalle, eikä kenenkään tarvitse ryhtyä kuljettelemaan niitä vaivalloisesti omin päin.

- Siinäkin voi kimppoja hyödyntää. Olen huomannut, että niitä täällä harrastetaan. On välillä sekajätelavakin, jos ihmiset haluavat siivota varastojaan.

Lajittelun esteenä usein tilan puute

On valitettava tosiasia, että jos jokin asia ei hoidu

arjessa sujuvasti, se jää usein tekemättä.

Monen eri jätelajin lajittelu vaatii kodissa melkoisesti tilaa, ja Laine-Ylijoki arveleekin sopivan tilan puutteen voivan olla yksi lajitteluintoa rajoittava tekijä. Lajittelumahdollisuuksien parantaminen voidaan ottaa nykyisin huomioon keittiö- tai kotiremontin yhteydessä.

Toinen lajittelun rajoitteeksi koettu asia on yleisesti liittynyt fasilitetteihin. Laine-Ylijoki toteaa, ettei keräyspisteen etäisyyttä voi kuitenkaan enää käyttää tekosynä. Etenkin taajamissa, mutta myös useimmilla haja-asutusalueilla keskeisimpien jätelajien lajittelu on jo hänen mukaansa helposti tehtävissä.

Vaarallistenkin jätteiden osalta neuvoja ja vinkkejä on saatavilla ottamalla yhteyttä paikalliseen jätehuoltotoimijaan. Laine-Ylijoki huomauttaa lajitteluluohjeiston myös yksinkertaistuneen:

- Muovipakkauksia ei tarvitse enää pestä, niiden lajittelua on helpotettu. Eikä niitä tarvitse kuivattella tiskialtaassakaan.

Hän toteaa ihmisillä olevan kuitenkin lajittelun lisäksi arjessa paljon muitakin velvoitteita. Itseään kohtaan kannattaa olla siis armollinen, ja aloittaa edes pienistä asioista:

- Riittää, että tekee parhaansa. Jos olet lajitellut nyt sen kolme pakkausta, niin ensi vuonna sitten vaikka neljä.

Lajittelu tavaksi muuallakin kuin kodeissa

Vaikka kotitalouksien lajittelumahdollisuudet ovat nykyisin hyvällä mallilla, Laine-Ylijoki kaipaaisamaa myös muualle. Lajittelu pitäisi hänen mukaansa saada mahdolliseksi ei vain kotitalouksissa, vaan myös työpaikoilla ja julkisissa tiloissa – eli kaikkialla missä ihmiset sitten liikkuvatkin.

- Se on ainoa, jolla mahdollistetaan laajat kierrot ja riittävä jätemäärien saatavuus.

Vaikka kotitalouksien rooli on julkisessa keskustelussa korostunut, hän muistuttaa ihmisten viettävän kotonaan lopulta vain pienen osan päivästä. Jätettä syntyy kuitenkin muuallakin.

Yhtä lailla olisi tärkeää muistaa jätehuollon olevan vain kuluttamisen päätepiste: sen kohdalla kaikki resurssit on jo käytetty, Laine-Ylijoki muistuttaa. Positiivista muutosta onkin haettava yhtä lailla ihmisten kulutustottumuksista ja yritysten tuotesuunnittelusta.

- Kestävässä kehityksessä se fokus ei saa se olla vain siinä jätteessä, vaan niissä muissa valinnoissa ja tekemisessä.

Suomen Kiertovoima edustaa julkista jätehuoltoa ja kuntien 33 jätelaitosta. Lisätietoja: www.kivo.fi.



Teksti: Siru Uusi-Seppälä

Vinkit energiatehokkuuteen ennen lämmityskauden alkua

Energiatehokkuus alkaa kiinnostaa viimeistään siinä vaiheessa, kun omakotitalon omistaja saa lämmityskauden ensimmäisen energialaskun pöydälleen. Jo ikkunoiden ja ovien tiivisteet vaikuttavat paljon talon energiatehokkuuteen, ja sen myötä lämmityskuluihin ja asumismukavuuteen.

Omakotitalon omistajan kannattaa miettiä kotinsa energiatehokkuutta. Energiatehokkuus koostuu kolmesta asiasta: rakenteiden energiatehokkuudesta, teknisistä järjestelmistä ja siitä, miten käyttäjä itse toimii.

Energiatehokkuuden asiantuntija ja **Veli-Matti Virtanen** painottaa, että energian säästäminen on aina tärkeää. Kiinteistönomistajaa motivoivat usein eniten kustannussäästöt: aina kun säästää energiaa, säästää myös rahaa. Kiinteistönomistajan kannattaa myös varautua yllätyksiin ja ennakoita.

– Energian hinnat ovat pitkässä juoksussa kohonneet ylöspäin, energian hinta oletettavasti kasvaa. Tapahtumat maailmalla voivat muuttaa energian hintaa nopeastikin. Muutama vuosi sitten tuli energiakriisi ja hinta nousi todella nopeasti hyvin korkeaksi. Silloinhan oltiin pulassa laskujen kanssa. Nyt tilanne on onneksi parempi.

Hintaheilahtelujen vaikutukset ovat pienemmät energiatehokkaammissa kiinteistöissä. Virtanen kannustaa miettimään energiatehokkuutta pitkäjänteisesti ja suunnitel-

mallisesti. Toinen näkökulma energiatehokkuuteen on ekologisuus.

– Energiatehokkuudella voi pienentää omaa hiilijalanjälkeä ja resurssien kulumista maapallolla. Vaikka energia olisi puhtaasti tuotettua, energian säästäminen on ympäristösyiden takia järkevää.

Mieti energiatehokkuutta remontoidessa

Energian säästämiseksi voi tehdä paljon itse. Virtanen kannustaa jo-

kaista kodinomistajaa seuraamaan energian- ja vedenkulutusta.

– Kulutusta kannattaa seurata. Se on kodin omistajan tärkeimpiä toimia. Jos kulutus nousee tai laskee selittämättömästi syystä, se voi kertoa jostain viasta, joka täytyy etsiä ja paikantaa.

Kiinteistön lämmitystapaa Virtanen pitää merkittävänä. Kiinteistöjen ja veden lämmitys on suomalaisissa rakennuksissa suurin yksittäinen energiasyöppö.

– Tilojen ja käyttöveden lämmi-

tys voidaan tehdä eri tavoilla. Monet omakotitaloista ovat suoräsähkölämmitteisiä kiinteistöjä. Nykymittapuulla ne eivät ole lämmöntuotannon kannalta kovin energiatehokkaita.

Myös ilmanvaihhdolla on iso merkitys kodin energiatehokkuuteen. Ilmanvaihdon suodattimet kannattaa uusia tai puhdistaa vähintään kaksi kertaa vuodessa, jotta järjestelmä toimii energiatehokkaasti ja sisäilma säilyy hyvänä. Vanhemmissa taloissa saattaa löytyä ilmanvaihtojärjestelmiä, jotka eivät kerää lämpöä talteen.

– Remontoitavat talot siirtyvät usein lämpöä talteen ottavaan ilmanvaihtojärjestelmään.

Valitettavasti ilmanvaihdon remointi on hieman kalliimpaa jälkikäteen, mutta siitä saadaan merkittävää energiasäästöä pitkällä aikavälillä.

Virtanen kehottaakin miettimään energiatehokkuutta aina, kun taloon tehdään rakenteisiin koskevia remontteja.

– Parhaita hetkiä parantaa energiatehokkuutta ovat ne, kun avataan rakenteita jonkin muun toimenpiteen takia, esimerkiksi tehdään jotain seinille tai katolle. Silloin saa kaikista parhaat hyödyt, kun rakenne joudutaan muutenkin avaamaan.

Rakennukseen sinänsä liittymätön energiatehokkuuden asia on asukkaan tapa käyttää rakennusta. Esimerkiksi sisälämpötilalla on suuri merkitys.

– Kannattaa miettiä, voitaisiinko energiankulutusta pienentää asuintottumuksia muuttamalla. Jos on kaksi vierekkäistä, identtistä kiinteistöä, joista toisen sisälämpötila on 2 astetta toista korkeampi, sillä menee melkein 10 % enemmän energiaa tilan lämmitykseen vuoden aikana, Virtanen havainnollistaa.

Tarkkaile ikkunoiden ja ovien tiivisteitä

Ikkunoiden tiivisteet voivat vuotaessaan kasvaa kokoaan suuremmaksi ongelmaksi luomalla ikävän noidankehän.

– Jos tiivisteet vuotaa, se aiheuttaa vetoa, joka heikentää sisäolosuhteita. Kuvitellaan vaikka, että olohuoneessa sohvan lähellä oleva ikkuna falskaa ja kylmä ilma aiheuttaa vetoa. Silloin saatetaan ajatella, että pitää nostaa lämpöä. Tällöin koko kiinteistön energiankulutusta nostetaan vain sen takia, että tiivisteiden huono kunto ja veto aiheuttaa haittaa.

Jos huono tiiviste olisi havaittu ja vaihdettu ajoissa, vetoa ei olisi päässyt syntymään eikä energiankulutus kasvanut. Ikkunoiden tiivisteitä voi pitää silmällä vähällä vaivalla esimerkiksi ikkunanpesun yhteydessä.

– Yleensä ihmiset pesevät ikkunat vähintään kerran vuodessa. Sen yhteydessä on hyvä tarkastella tiivisteiden kuntoa ikkunakohtaisesti. Kun ikkunan avaa, voi katsoa tiivistettä ja varmistaa, että se on koostumukseltaan elastinen ja kimmoisa. Jos tiiviste on painunut lyttyyn tai haperoitunut rikki, se tulee vaihtaa, Virtanen kertoo.

Myös ikkunanpuitteiden puuosia kannattaa tarkastella. Jos maali hilseilee tai pinta lahoilee, se yleensä ker-



too ilmavuodoista. Tärkeintä on tiivisteiden tunnustelu ja silmämääräinen tarkistaminen. Ovien tiivisteitä koskevat samat peruseräpäteet kuin ikkunoi- ta: kunto tarkastetaan silmämää- räisesti aika ajoin, ja tiiviste uusitaan ja vaihdetaan tarvittaessa.

– Erona on se, että ovia käytetään päivittäin ja moneen otteeseen. Tar- kastusväli voi siis olla tiheämpi jatku- van käytön takia.

Ikkunoiden tiiviyttä voi tarkastella myös erilaisilla testeillä. Yksi testi on laittaa paperi puoliksi ikkunan ja kar- min väliin ja sulkea ikkuna. Paperia ei pitäisi saada vedettyä helposti ikku- nan läpi. Jos näin käy, tiiviste ei toimi kunnolla. Tällöin kannattaa tarkistaa, onko tiiviste tarpeeksi iso.

Tiivistäminen ei ole kohtuuton urakka

Tiivisteiden vaihtaminen on sen ver- ran helppo toimenpide, että sen voi tehdä kokonaan itse. Vaihtoon kan- nattaa varata riittävästi aikaa ja kärsi- vällisyyttä etenkin, jos sitä tekee en- simmäistä kertaa. Kohtuuton urakka ei kuitenkaan ole luvassa. Virtanen arvioi, että omakotitalon ikkunoi- den tiivisteet saa vaihdettua päiväs- sä. Vaihto kannattaa ajoittaa lämpi- mämpään vuodenaikaan:

– Jos homma ei mene kerralla nap- piin, niin sitten ei kärsitä haittavaiku- tuksista. Itseliimautuva tiiviste, jota useimmat käyttävät, vaatii myös läm- pimän pinnan, jotta liima tarttuu. Muita tapoja tiivisteiden kiinnittämi- seen voi tehdä myös kylmempään ai- kaan, mutta ikkunoita ei yleensä viitsi pitää tiivistämisen ajan auki talvella, Virtanen huomauttaa.

Tiivisteissä löytyy mistä valita. Nii- tä valmistetaan erilaisista materiaa- leista, lisäksi on olemassa erikokoisia ja -muotoisia tiivisteitä. Valinta teh- dään ikkuna- ja ovikohtaisesti. Virta- sella on kuitenkin tiivisteiden valintaan yksinkertainen vinkki:

– Jos vanha tiiviste on toiminut oi- kein ja olet tyytyväinen, valitse sa- manmuotoinen ja -paksuinen. Tar- vittaessa voi leikata saksilla pienen palan mukaan rautakauppaan.

Jos ikkunasta löytyy urat tiivisteitä varten, tulee valita uratiiviste. Tämä on Virtasen mukaan hyvä muistaa, mutta muutoin voi aina noudattaa ai- emmin toiminutta tiivistettä. Tiivis- teen paksuuden varmistamiseen on kätevä testi.

– Ikkunan ja karmin väliin voi lait- taa palan sinitarraa. Kun sulkee ik- kunan ja aukaisee, sinitarra on sen välin paksuinen, joka ikkunasta pitää tiivistää.

Netissä on paljon ohjeita tiivistä- miseen niin kuvina kuin videoinakin. Valmistajan ohjeet kannattaa kuiten- kin aina lukea ensin läpi. Valmistaj- an ohjeissa voi olla kyseisen tiivisteiden kannalta olennaisia tietoja. Kun val- mistajan ohjeita noudattaa, tiivistämi- nen todennäköisesti onnistuu.

Tiivisteiden vaihtoa ei tarvitse arkailla

Kokemattomalla tekijällä vaihtami- nen saattaa vaatia aluksi harjoittelua. Ongelmia voi tuottaa esimerkiksi tiiv- isteen saaminen oikealle kohdalle. Tiivisteiden ei tulisi liikkua aina, kun ikkunaa avataan tai suljetaan. Vää- rään kohtaan laitettu tiiviste voi ku- lua oikein asennettua nopeammin.

– Tiivisteiden pitäisi vain mennä lyt- tyyn, kun ikkuna suljetaan. Jos tiivis- te ei ole oikeassa kohdassa ja siihen kohdistuu sivuttaisliikettä, se saa tiiv- isteen irtoamaan tai repsottamaan. Tällöinkään oikean kokoisen tiivis- teen ei pitäisi päästää ilmaa ainakaan

heti läpi, mutta pinta lähtee irtoa- maan seinästä, ja tiiviste alkaa kulu- maan.

Myös tiivistekohdan huolellinen puhdistaminen on Virtasen mukaan tärkeää.

– Jos on jäänyt vanhan tiivisteiden roippeita tai likaa siihen pinnal- le, tiiviste ei pysy niin hyvin. Eli en- sin poistetaan vanha tiiviste, roskat ja liimanjämät vanhasta tiivisteestä. Sitten pinta puhdistetaan, annetaan kuivua ja uusi asennetaan puhtaalle pinnalle.

Jos jokin menee pieleen, kannattaa asentaa kokonaan uusi tiivisteidenpätkä. Jos yksi ikkunan kantti ei mene kohdalleen, kaikkia sivuja ei kuiten- kaan tarvitse vaihtaa. Tiivistenauhaa myydään onneksi jopa kymmenien metrien mitoissa.

– Jos pätkä menee hukkaan harjoit- tellessa, tiivistettä riittää kyllä epäon- nistuneidenkin yritysten varalta, Vir- tanen toteaa.

Tiivisteiden vaihtoa ei kannata- kaan liikaa arkailla, eikä niiden asen- taminen vaadi ammattilaisen tilaa- mista.

– Mikään ei toki estä soittamas- ta jonkinlaista apua paikalle, jos on epävarma taidoistaan. Mutta pääosin tiivisteiden vaihtaminen on sellainen homma, että sen pystyy kuka tahan- sa itse tekemään. Kannustankin, että ei muuta kuin alkaa tekemään. Siinä joko onnistuu tai vähintäänkin oppii tekemään sen paremmin, Virtanen kannustaa. ■

Suomen

Perinneikkunat

perinneikkunat.fi

PERINNEIKKUNAT SEKÄ PERINTEISET PUUVUOVET

Mittatilaustyönä, ammattitaidolla.

PUUSEPÄNLIKE PUUKAS

puh. 0500 955 103 | info@puukas.fi



Teksti: Elina Salmi

Keittiö toimivaksi ja kauniiksi

Kulahtaneen keittiön ilmettä voi muuttaa aika pienin keinoin, mutta joskus syntyy halu laittaa kaikki uusiksi. Silloin yleensä tarvitaan ammattimiehiä ja joskus myös rakennuslupa.

Keittiöremonttiin ryhtymisen ja sen lopullisen toteutumisen välillä voi kulua joskus pitkäkin aika. Hyvä niin, sillä vähänkin isompaan remonttiin saa kulumaan reippaasti aikaa ja rahaa – siksi asiat on mietittävä ja suunniteltava huolella.

Onko keittiössä toiminnot oikeilla paikoilla vai pitääkö liikkumista eri pisteiden välillä jotenkin sujuvoittaa? Onko pistorasioita tarpeeksi? Entä säilytystilaa ja laskutasoja? Onko oikeissa paikoissa valoa tarpeeksi vai joutuuko kokatessa tihrustelemaan liian heikossa valaistuksessa?

Alkajaisiksi voi hakea ideoita ja inspiraatiota netistä, lehdistä, keittiömyymälöistä tai vaikka asuntomesuilta. Kun omat mieltymykset alkavat hahmottua, on aika laatia budjetti

ja sovittaa keräämistään ideoista siihen ne, joihin omat varat riittävät. On hyvä muistaa, että harvoin budjetti toteutuu sellaisenaan – pelivaraa on siis hyvä olla.

Jos on aikeissa tehdä muutakin kuin vain vaihtaa kaapinove, tiskialtaan ja ehkä hanat, voi vastaan tulla keskeisten elementtien, kuten vaikkapa vesipisteen ja viemärin tai liedden siirto toiseen paikkaan. Silloin remontti siirtyy toiseen kokoluokkaan.

Vaikka olisi aikeissa tehdä ison osan töistä itse, kannattaa isompaan remonttiin palkata hyvä suunnittelija. Hän on tärkeä apu, koska osaa ammattilaisena tehdä ehdotuksia, joilla keittiöstä saa toimivan, hoitaa lupasasiat ja varmistaa urakoitsijan pystyvyyden ja pätevyyden. Hyvän suunnittelijan lisäksi kannattaa satsata laadukkaisiin materiaaleihin.

nittelijan lisäksi kannattaa satsata laadukkaisiin materiaaleihin.

Vesipisteen siirto saattaa vaatia rakentamisluvan

– Putkityöt keittiössä tarkoittavat yleensä viemäriä ja vesijohtoa. Jos niitä halutaan siirtää, saattaa toimenpide vaatia rakentamisluvan, muistuttaa erikoisasiantuntija **Juha-Ville Mäkinen** LVI-Tekniset Urakoitsijat ry:stä.

– Jos muutokset ovat niin laajoja, että järjestelmää rakennetaan kokonaan tai isolta osalta uusiksi, voi lupa olla tarpeen. Jos taas työ on niin pieni, että sen voi ajatella olevan enemmänkin huoltoa, niin lupaa ei yleensä tarvita. Käytäntö vaihtelee kunnit-

tain ja helpommalla pääsee, kun kyssäisee asiaa oman kuntansa rakennusvalvonnasta.

Vesipisteiden tai viemäreiden paikkoja muutettaessa on otettava huomioon joitakin luonnonlakeja. Suomessa on käytössä viettoviemärijärjestelmä ja se tarkoittaa käytännössä sitä, että viemäriputkessa pitää olla kaatoa riittävästi ja maan vetovoiman pitää pystyä vetämään jätevesi putkessa eteenpäin. Viemäriputkessa ei siis voi olla ylös tai alas meneviä mutkia tai vaikka kynnysten ylityksiä. Sen on pakko olla suora ja tasainen putki. Lisäksi se pitäisi saada siististi katseilta piiloon.

– Jos vesipisteen paikka halutaan vaihtaa, niin mahdollistahan se toki on. Silloin viemäriputken voi joutua

Freepik



Keittiötrendeissä nyt luonnon sävyjä ja älykkäitä mekanismeja

Jokainen tietysti sisustaa keittiönsä itsensä näköiseksi. Jos haluaa seurata trendejä, niin tämän hetken keittiösävyt yhdistyvät hienosti kaikenlaisiin sisustustyyliihin ja erilaisiin väriyhdistelmiin.

Murretut, maanläheiset sävyt ovat ajattomia ja tuovat rauhaa tilaan. Ne sopivat monenlaisiin sisustustyyliihin ja toimivat hyvin yhdessä niin lämpimien kuin viileidenkin värisävyjen kanssa. Mahdollisuudet erilaisiin väriyhdistelmiin ovat siis lähes rajattomat.

Murrettuja sävyjä ovat muun muassa savunharmaa, oliivin- tai metsänvihreä, terrakotta ja pehmeät hiekan sävyt ja niitä voi käyttää niin seinissä, kaappien ovissa kuin välitilan laatoissakin. Ne luovat rauhoittavan ja luonnonläheisen tunnelman, joka saa kaikki viihtymään keittiössä. Esimerkiksi pehmeänharmaa kaapisto yhdistettynä tummiin puutasoihin tai kivisiin tasoihin ja messinkisiin yksityiskohtiin luo tyylikkään ilmeen.

Verhoilla, valaisimilla tai välitilan laatoilla voi sitten tuoda halutessaan mukaan pirtsakoita sävyjä. Rubiininpunainen valaisin pöydän päällä, eloisa jalokivisävy kuten smaragdinvihreä välitilan laatoissa tai 70-80-lukujen rohkeista kuvi-

oista ja väreistä ilmeensä saaneet verhot tuovat kontrastia. Kiiltävät pinnat ovat väistyneet mattapintojen tieltä. Nekin luovat pehmeämmän ja mukavamman valaistuksen keittiöön, koska mattapinta ei heijasta valoa niin terävästi kuin kiiltävä. Lisäksi mattapinta on helppohoitaisempi, koska siinä ei näy sormenjäljet.

Nyt pinnalla ovat yleisemminkin kestävä kehitys ja kaipaus luontoon. Kierrätettyjen elementtien käyttö ja kalusteiden uusiokäyttö ovat tärkeitä kestävä kehityksen kannalta. Myös älyvalaistus ja vettä säästävät hanat ovat energiapiihejä. Sisustuksessa suositaan luonnonmateriaaleja, kuten puuta, bambua, kiveä ja rottinkia, käytetään paljon viherkasveja ja suositaan pehmeitä muotoja.

Älykkäät mekanismit tekevät keittiöstä toimivamman ja helpomman käyttää. Pehmeästi sulkeutuvat laatikot, ulosvedettävät hyllyt ja muut käytännölliset ratkaisut helpottavat arkea ja lisäävät keittiön käyttömukavuutta.

Lähde: rakentaja.fi

Freepik



viemään lattiaa läpi alakertaan tai kellariin ja rakentamaan putkea siltä osin uutena. Vesijohtojen siirtely on helpompaa, koska vesi kulkee niissä paineen avulla sekä ylös- että alaspäin. Koska vesijohtot ovat viemäreitä pienempiä, on niiden kotelointikin yksinkertaisempaa.

Muista huolehtia astianpesukoneen vuotosuojauksesta

Vesipisteen ulkonäkö muuttuu kertaheitolla, kun vaihtaa tiskialtaan ja hanan. Niiden vaihtamiseen ei tarvita välttämättä ammattimiestä, vaan työn saa tehdä itse. Silloin pitää tietysti ymmärtää se tosiasia, että jos ongelmia tai vuotoja ilmenee, löytyy vahingon aiheuttaja vesisan peilistä.

Astianpesukoneenkin voi asentaa halutessaan itse. Silloin on muistettava huolehtia, että koneen vuotosuojaus ja vuodon havaitsemiseen liittyvät seikat on tehty ympäristöministeriön asetusten mukaisesti. Asetus sanoo selkeästi, että koneen paikka on rakennettava niin, että vuoto ilmenee heti ja että se voidaan havaita.

– Vuotokaukalo tai vastaava ratkaisu koneen alla tuo vuotoveden koneen eteen, jolloin se havaitaan heti ja on helppo hoitaa pois kuivaamalla pintakosteus eikä vahingosta synny silloin pidempiaikaisia seuraamuksia. Ilman vuotosuojauksia pienehköstä vuodosta ja löysästä liitoksesta saattaa tihkua vettä koneen taakse ja alle pitkäänkin. Silloin on vaara, että rakenteisiin alkaa kehittyä terveydelle haitallista kasvustoa. Astianpesukonetta ei myöskään saa jättää päälle valvomatta ja hana pitää muistaa sulkea aina heti, kun kone lopettaa ohjelman.

Vakuutus ei korvaa laittomista sähkötöistä aiheutuvia vahinkoja

Vaikka ison osan keittiöremontista voi halutessaan tehdä itse, niin sähkötyöt ovat selkeä poikkeus. Niitä saa tehdä ainoastaan sellainen henkilö, jolla on asiaankuuluva pätevyys ja tarvittavat luvat. Jos johtoja kytkee henkilö, jolla ei ole siihen lupaa, voi asennuksesta aiheutua pahimmassa tapauksessa tulipalo tai joltakulta perheenjäseneltä tai vieraalta lähteä henki. Myöskään vakuutus ei korvaa laittomista sähkötöistä aiheutuneita vahinkoja.

Asiansa osaavan sähkömiehen lisäksi onnistuneen remontin avain on hyvä sähkösuunnittelija. Hän osaa antaa kannanottoja vinkkejä esimerkiksi pistorasioiden sijoittelusta ja valaistuksesta ja tekee toteutus suunnittelun niin, että johdot saadaan häivytettyä siististi rakenteisiin.

Keittiön sähkötöistä ehkä suuritöisin on lieden siirto toiselle seinustalle, koska nykyaikainen, täysikokoinen sähköliesi tarvitsee toimiakseen kolmivaihevirtaa. Muuten keittiön sähkötyöt ovat kevyempiä ja liittyvät ennen kaikkea pistorasioihin ja valaistukseen. Aniharvoin keittiössä sähkönkulutus remontin yhteydessä kasvaa niin, että pääkeskuksen kokoa pitää kasvattaa.

Kaikessa remontoinnissa on aina turvallisinta toimia yrityksen kanssa – niin myös sähkö- ja putkiasioissa. Kun kuluttajan vastinparina on yritys, selustan turvaa kuluttajansuojalaki ja yrityksellä on vastuu tehdyistä töistä ja mahdollisista virheistä tai vahingoista. Jos taas työt tekee yksityishenkilönä sinänsä ehkä hyvinkin pätevä naapurin mies, jää vastuu itselle, sillä laki ei suojaa kahden kuluttajan välisestä kauppaa. ■



Teksti: Elina Salmi

Auto kuntoon ennen talvikelejä

Joka syksy saamme lukea, miten talvi yllätti autoilijan. Jotta näin ei kävisi, auto on syytä laittaa iskuun hyvissä ajoin ennen kylmää vuodenaikaa. Tärkeää on myös kääntää oma ajo- ja ajattelutapansa talviasentoon.

Pyhtään Autopurkaamo Oy
Kankitie 13, 48400 Kotka

Varastossa varaosia runsaasti purettavista henkilö- ja pakettiautoista malleihin 1987-2014.

Soita ja kysele 0500 251 813

Talviautoilu on taitolaji. Siihen liittyy paljon muutakin kuin vain renkaiden vaihto.

– On aina parempi hoitaa niin autoon kuin muutenkin talviautoiluun liittyvät asiat kuntoon hyvissä ajoin, itselle sopivana ajankohtana. Näin niitä ei tarvitse tehdä pakon sanelemana, kiireisenä arkiaamuna, muistuttaa Autoliiton koulutuspäällikkö **Teppo Vesalainen**.

– Yksi tärkeimmistä on auton säännöllinen huolto. Säännöllisesti huolto-ohjelman mukaan huollettu auto on toimintavarma ja turvallinen. On hyvä

olla itsekin perillä siitä, mitä huoltotoimenpiteitä auto kulloinkin tarvitsee. Jos huolto on talven lähestyessä ajankoh- tainen, niin se kannattaa tietysti hoitaa alta pois.

Huoltojen välissäkin on syytä kurkis- taa aina välillä konepellin alle ja tar- kastaa öljyn ja jäähdytinnesteen mää- rä. Mikäli lisäystarvetta on, kannattaa lisätä täsmälleen samoja aineita, joita järjestelmissä jo on. Jäähdytinnesteen osalta on tärkeää huolehtia siitä, että nesteen pakkaskestävyys säilyy riittä- vänä.

Samalla kannattaa vilkaista jarrunesteen määrä. Aniharvoin sitä joutuu itse lisäämään, mutta jos pinta alkaa laskea, on se usein merkki siitä, että jarruissa ei ole kaikki kunnossa. Lasinpesunesteen eli kotoisammin pissapojan säiliö löytyy myös pääsääntöisesti sieltä konepellin alta ja sitä joutuu erityisesti kurakeleillä täyttämään alvariinsa. Lasinpesuneste kannattaakin vaihtaa hyvissä ajoin riittävän tyylikäksi. Mikään ei tietenkään estä käyttämästä -35 asteessa sulana pysyvää nestettä vaikka vuoden ympäri.

Talvirenkaisein enemmän urasyvyyttä ja ilmaa

- Hyvissä ajoin ennen alle laittoa on syytä tarkastaa talvirenkaiden kunto. Jos näyttää siltä, että ne joutuu uusimaan, ehtii kilpailuttaa ja hankkia uudet ennen sesongin alkua. Kilpailuttamalla voi säästää reippaasti rahaa, tietää Vesalainen.

Kilpailuttamisen voi vaivatta hoitaa niin, että lähettää samansisältöisen sähköpostin muutamalle rengaskauppiaille ja valitsee niistä haluamansa.

Lain mukaan talvirenkaan urasyvyyden pitää olla vähintään kolme millimetriä, että sillä saa ajaa. Turvasuosituksena on kuitenkin vähintään viisi millimetriä. Urasyvyyttä mittaillessa on samalla hyvä katsoa, onko rengas kulunut tasaisesti vai esimerkiksi toisesta reunasta enemmän. Mikäli kuluminen on epätasaista, ovat auton pyöränkulmat pielessä ja se taas kielii siitä, että autossa voi olla jokin nivel tai pusla väljä. Tällöin pitää kulunut tai rikkiäinen osa vaihtaa ja sen jälkeen säätää pyöränkulmat kohdalleen ja hankkia uudet renkaat. Kun on liikkeellä ajoissa, ehtii nekin hoitamaan kuntoon ennen talvea.

Jos käyttää nastarenkaita, pitää tarkastaa, että kaikki nastat ovat tallella ja kunnolla kiinni. Myös renkaan ikä on turvallisuustekijä ja suositus on, että renkaita käytetään enintään kuusi ajokautta tai kymmenen vuotta valmistusajankohdasta - kumpi tulee ensin vastaan. Renkaan kyljessä, DOT-merkinnän lopussa, ovaalin sisällä oleva nelinumeroisen sarja kertoo valmistusviikon ja -vuoden. Esimerkiksi numerosarja 1621 kertoo, että rengas on tehty viikolla 16 vuonna 2021.

- Renkaiden vaihdon jälkeen pitää aina tarkistaa rengaspaineet. Suositelen, että talviaikaan renkaassa pidetään ilmaa 0,2 baria valmistajan suositusta enemmän, koska lämpötilan laskiessa 10 astetta, myös rengaspaine putoaa 0,1 baria.

Valot, vilkut, lukot ja avaimen paristot

Valojen ja vilkkujen toiminta pitäisi tarkistaa viikoittain, mutta tietysti asia korostuu, kun pimeä vuodenaika lähestyy. Autossa onkin hyvä pitää mukana varapolttimoita kaiken varalta. Myös pyyhkijän sulat on vaihdettava, jos ne jättävät kalvoa tai raitoja.

Auton lukkopesät Vesalainen suosittelee voitelemaan lukko- tai aseöljyllä. Samaa tavaraa kannattaa ruis-

kauttaa myös lukittavan bensatankin ja mahdollisen suksiboxin lukkoihin.

- Niissäkin autoissa, joissa oven lukkopesä ei ole näkyvässä, se löytyy yleensä jonkin peitelevyn alta hätätilanteita varten. Sekin kannattaa ottaa esiin ja voidella.

Useimmissa uudehkoissa autoissa on kauko-ohjainavain, joka mahdollistaa ovien avaamisen autosta riippuen nappia painamalla tai kahvaan tarttumalla. Avaimen paristot kannattaa vaihtaa säännöllisesti, esimerkiksi aina renkaiden vaihdon yhteydessä. Siten tulee varmistettua, että avain toimii mahdollisimman hyvin ympäri vuoden.

Varsinkin talvella avain helposti kylmettyy takin taskussa, jolloin hyväkään paristo ei välttämättä kykene luovuttamaan virtaa riittävästi ovien avaamiseksi. Tällaista tilannetta varten on syytä perehtyä myös auton hätäavaus- ja -käynnistysjärjestelmiin, jotta ei jää auton ulkopuolelle ulkoilupaivän päätteeksi.

Maskipeiton asennus ja vahaa pintaan

- Jos autossa saa käyttää maskipeittoa, käyttäisin sitä ehdottomasti. Uusissa autoissa on kuitenkin paljon sellaista tunnistin-, tutka- ja anturitekniikkaa, jota ei saa peittää, joten ei kannata as- karrella mitään omatekoisia viritelmiä pahvista, vaan käyttää autonvalmistajan suosittelemaa mallikohtaista peittoa.

- Maskipeiton hyötyjä on muun muassa se, että moottori lämpiää nopeammin ja jäähtyy hitaammin. Peitto myös suojaa jäähtytintä kiveniskemiltä ja estää monenlaisia jääty- misiongelmiä kokonaisvaltaisesti, kun ajoviima ei pääse moottoritilaan. Maskipeiton ansiosta moottoritila säilyy myös puhtaampana.

Maskipeiton käyttöaika on usein sama kuin talvirenkaiden käyttöaika. On tietysti hyvä käyttää tervettä maalaisjärkeä: jos talvella tulee pidempi lämpöjakso, saattaa maskipeitto olla järkevää ottaa tilapäisesti pois.

Auton maalipinta on hyvä suojata vahaamalla auto keväin syksyin. Vahatusta pinnasta kura ja suolarois- keet irtoavat helpommin. Muita tal- velta varjeltavia ovat esimerkiksi au- tomaattisesti kääntyvät peilit. Meka- nismi voi rikkoutua, jos peili on jää- tynyt. Toiminto siis kannattaa kytkeä pois päältä talven ajaksi.

Auton esilämmitys - on se sitten niin sanottu lohkolämmitin tai polt- toainetoiminen lisälämmitin - kan- nattaa ottaa käyttöön kun lämpöti- la laskee lähelle nollaa. Useimmissa sähköautoissa on jo valmiiksi moni- puoliset esilämmitysmahdollisuudet.

Sisätilojen esilämmityksen ansi- osta ikkunat ovat usein valmiiksi sul- lat ja auto odottaa kuljettajaa muu- tenkin mukavan lämpöisenä. Asenna siis sisätilanlämmitin ajoissa takaisin telineeseensä ja etsi lämmitysjohto.

Vaihda laiska akku ajoissa

12 voltin akku on keskeinen kapine sujuvan talviautoilun kannalta niin

finikor Taistelussa ruostetta vastaan!

Suojaa autosi talvikuntoon!



UUSI AUTOSUOJAAMO

www.uusiautosuojaamo.fi
info@uusiautosuojaamo.fi | Takojantie 16, Kotka | 05 2286 197

Huoltojen välissäkin on syytä kurkistaa aina välillä konepellin alle ja tarkastaa öljyn ja jäähdytinnesteen määrä.

polttomoottori- kuin sähköautoissa- kin. Akkuongelmat ovat Vesalaisen mukaan suurimpia työllistäjiä myös Autoliiton tiepalvelussa.

- Keskiuertoakun käyttöikä on noin viisi vuotta. Jos syksyllä kelien viile- tessä tuntuu siltä, että akku pyörittää starttia laiskanlaisesti, kannattaa akku silloin vaihtaa. Ja taas mieluummin ajoissa, itselle sopivana ajankohtana, eikä pakon sanelemana, jonain kiirei- senä arki-aamuna, kun pitäisi päästä liikkeelle.

- Myös autonkäyttötapa vaikuttaa akun kuntoon. Jos ajetaan pakkas- keleillä koko ajan vain lyhyttä mat- kaa kotoa töihin ja takaisin, ei kyl- mä akku ehdi latautua tarpeeksi ja sen varaus pikku hiljaa laskee. Mark- kinoilla on jälkikäteen asennettavia, melko edullisia akkulämmittimiä. Osa näistä on verkkovirtakäyttöisiä ja osa taas menee päälle, kun auto käynnistetään tai akkua ladataan ul- kopuolisella laturilla. Akkulämmitin lämmittää akun, jolloin se pystyy ot- tamaan vastaan latausvirran parem- min.

Lämpimät vaatteet lyhyillekin kauppareissuille

Kylmän kelin aikaan liikkeelle läh- dettäessä pitää huolehtia, että kai- killa on riittävän lämpimät vaatteet mukana. Moni ajattelee, ettei tarvit- se toppatakkia, kun lähtee käväise- mään kaupassa, mutta koskaan ei voi tietää, mitä sattuu. Jos auto tekee nopeasti kurjaksi liian kevyessä va- rustuksessa.

On myös liuta tavaroita, jotka pi-

täisi löytyä talviautosta. Sellaisia ovat esimerkiksi lumiharja, jääskrapa ja autokäyttöön sopivankokoinen lumi- lapio. Tarpeellisia ovat myös ensiapu- laukku, tasku- tai otsalamppu uusin paristoin ja heijastinliivit jokaiselle.

Niitä ei kannata laittaa auton ta- varatilaan alimmaiseksi, vaan mie- lummin esimerkiksi sivulokeroihin, joista ne löytyvät hätätilanteessa no- peasti. Heijastinliivit mahtuvat vai- vatta ovitaskuihin. Ne kannattaa pu- kea päälle jo autossa sisällä, jos tulee tarve poistua autosta.

Puhelimeen kannattaa ladata tie- palvelusovellus tai vähintäänkin lait- taan yhteystietoihin tiepalvelun nu- mero. Niiden turvin avun saa tarvit- taessa nopeasti.

Viimeisenä vaan ei vähäisimpänä tehtävänä on kääntää kuljettajan pää talviasetuksille. Liukkaat kelit vaati- vat totuttua alhaisempaa nopeutta ja riittävää ennakointiaikaa.

- Tuttuunkaan mutkaan ei liuk- kaalla kelillä parane tulla kesävauh- dilla, ettei käy pahasti. Kelin mukai- sen tilannenopeuden lisäksi talvi- ajon turvallisuutta lisää kunnollinen turvaväli. Edellä ajavaan pitäisi olla väliä vähintään neljä sekuntia.

Turvavälin voi tarkistaa yksinker- taisella tempulla. Kun edellä aja- va ohittaa jonkin kiintopisteen - ku- ten liikennemerkkin, tolpan tai edes- sä olevan sillan varjon - alkaa laskea rauhallisesti neljään. Vasta sen jäl- keen saisi olla itse saman kiintopis- teen kohdalla.

- Riittävä turvaväli antaa mahdolli- suuden ajaa omilla - ei edellä ajavan - ehdoilla. Silloin jää paljon enem- män aikaa havainnoida, arvioida, ajatella ja toimia. ■

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kompostoida voi myös talvella

Talvikompostointi on oma lajinsa. Hyvin lämpöeristetyin kompostorin lämpö säilyy vuoden ympäri, mutta avuksi kannattaa ottaa myös muutama vinkki:

- 1. Vie säännöllisesti uutta jätettä
- 2. Lisää riittävästi kuiviketta
- 3. Tyhjennä myös talvella
- 4. Säädä ilmanvaihtoa pienemmälle
- 5. Sekoita kompostia maltilla

ja jäätyy herkästi talvella. Siksi kompostimassan päälle on tärkeää lisätä riittävästi kuiviketta, vähintään kolmasosa viedyn jätteen määrästä.

Kompostoria on tyhjennettävä myös talvella. Kun kompostista tyhjennetään jäähtynyttä kompostimassaa, kompostin toiminta yleensä piristyy. Kerralla tyhjennetään korkeintaan 1/3 tilavuudesta.

Kylmällä ilmalla sekoittaminen jähdyttää kompostoria. Siksi talvella riittää, että kompostia möyhittää kolmen, neljän viikon välein. Riittää, että sekoitetaan noin 40 sentin pintakerrosta.

Pikakompostorin ilmanvaihtoa voi säätää tyhjennysluukun yläpuolisella säätökiekolla. Kun ilmanvaihtoa säädetään pienemmälle, pääsee kompostorin sisään vähemmän kylmää ulkoilmaa.

Lähde: www.biolan.fi



Dreamstime

Tykkää **FACEBOOKISSA!**
meistä

facebook.com/omakotilehti

Ristikon ratkaisu edellisestä lehdestä.



RISTIKKO

Kou- Pajula
KIELI luista Puolisot

YÖKI!

Auto

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Käytetään kokkailussa

Holma Reini

Kuu-samoa

Hampaissa Nasta

Kiltteys F1-Jean

Heinä-tyttö

Elokuviissa

Etelä-Suo-meä

Tar-joiltu

Kau-punki

Ennen yötä Disco

ASTIA Miehiä

Kor-keudet Elvis

Satkun maksaa

Kasvi Saksassa

Athos

Kova veto

Val-tio

ORM

Vilja Hongat

Talja Usassa

Imat-ralla

Pe-suun

Ken-guru maasta

Loput Röp-päri

Tehtaissa Kokoelmia

-ukko

Prinsessa Saaristoa

Kauppoja

Maa-laus

Täh-distöt

Junalle huonot

Lehti Lintu

Vihejä Rento

Tola Erkit

Pa-hoin-voiva

Esko & Aalto

Golda

PELI

10 + 11

Elämä muuttuu. Palvelu pysyy.

Meillä henkilökohtainen palvelu kuuluu kaikille,
digikanavissa ja konttorissa paikan päällä.
Tervetuloa tyytyväisten asiakkaiden pankkiin.

omasp

MURSKETTA, SORAA, HIEKKAA, MULTAA
kaikille teille ja pihaille toimittaa

 **KAUKASALON SORA**

 0400 253 444

Soita ja tilaa!

**Ahdistaako ahtaus
tai onko muutto mielessä?
Valtavasti varastointitilaa tarjolla!**

Lämmintä ja kylmää varastotilaa,
kausivarastointi, veneilijät ja
karavaanarit

Vaivatonta varastointia!


SUMMANLAHTI
www.summanlahti.fi


NEUVOTTOMAN VARASTOT OY
Vaivatonta varastointia!

neuvottomanvarastot.fi

Soita 044 236 6475 | info@neuvottomanvarastot.fi

FOREVER YOUNG

IKUISESTI NUORI

ERIK GEDEON * SANNA NIEMELÄINEN * OHJAUS TIINA PIIRHONEN

KOTKAN KAUPUNGIN TEATTERI
kotkanteatteri.fi

**ENSI-ILTA
13.9.2025**



JP TUONTI OY

Puhtaamman huomisen puolesta

.....

**Koti- ja yrityssiivoukset
luotettavasti ja ammattitaidolla.**

Toimimme alueella:

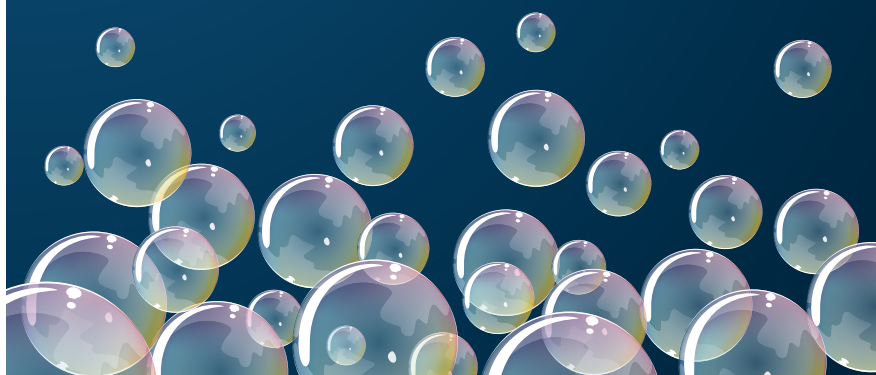
Hamina, Kotka, Kouvola, Virolahti, Miehikkälä

.....

Ota yhteyttä!

050 301 0171 | jptuonti@gmail.com

www.jptuonti.com



Hei lukija

Askarruttaako kodin remontointi?

**Jaa remonttikokemuksesi tai
toivo juttuaihetta osoitteessa:**

omakotilehdet.fi/palaute

